KŘÍŽ ROMANOVCŮ

ROBERT MASELLO

STARÁ HROZBA POHŘBENÁ V LEDU OŽÍVÁ

DOKOŘÁN

KŘÍŽ ROMANOVCŮ

ROBERT MASELLO

DOKOŘÁN

ROBERT MASELLO
KŘÍŽ ROMANOVCŮ

Copyright © 2013 by Robert Masello
All rights reserved.
This translation published by arrangement with Bantam Books, an imprint of Random House, a division of Penguin Random House LLC.
Translation © Marie Rákosníková, Petr Holčák, Zdeněk Kárník, 2018

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být rozmnožována a rozšiřována jakýmkoli způsobem bez předchozího písemného svolení nakladatele.

Druhé vydání v českém jazyce (první elektronické).
Z anglického originálu *The Romanov Cross* přeložili Marie Rákosníková, Petr Holčák a Zdeněk Kárník.
Odpovědný redaktor Zdeněk Kárník. Redakce Marie Černá.
Obálka, grafická úprava, sazba a konverze do elektronické verze Michal Puhač.
Vydalo v roce 2018 nakladatelství Dokořán, s. r. o., Holečkova 9, Praha 5, dokoran@dokoran.cz, www.dokoran.cz.

ISBN 978-80-7363-920-4 (pdf)
ISBN 978-80-7363-921-1 (epub)
ISBN 978-80-7363-922-8 (mobi)

(pdf – 976. publikace, 291. elektronická;
epub – 977. publikace, 292. elektronická;
mobi – 978. publikace, 293. elektronická)

Mému bratranci Chuckovi,
se kterým můžu probrat
skoro každý problém.
S velikým vděkem.

OBSAH

PROLOG 7

PRVNÍ ČÁST 11
DRUHÁ ČÁST 89
TŘETÍ ČÁST 257
ČTVRTÁ ČÁST 381

POZNÁMKA AUTORA 441

PROLOG

Beringův průliv, 1918

„Sergeji, neumírej," opakovala dívka a otočila se ve člunu. „Zakazuji ti umřít." Marně doufala, že se jí nezlomí hlas.

Když se k němu pokusila natáhnout, uhnul se, smrtelně bledé prsty stále semknuté okolo kormidelní páky.

„Ne, ne," řekl a s hrůzou se odtáhl. „Nedotýkej se mě." Měl divoké oči, na neoholené tváři skvrny od krve a mořské pěny. „Tam musíš plout," řekl a ukázal roztřeseným prstem přes příď lodi. „Tam!" řekl a nutil Anu – tvrdohlavou pubertální dívku, kterou v životě nikdy nepotkala větší zodpovědnost než vybírání šatů – aby se otočila a udělala, co jí nařizoval jen o pár let starší kluk z vesnice.

Neochotně se podívala za sebe, nad hlavou jí šustily cáry roztrhané plachty, a uviděla, že v dálce za oblakem mlhy vystupuje z moře nejasný obrys tmavého a zlověstně vyhlížejícího ostrova. Z člunu vypadal jako sevřená pěst s náramkem z šedivé mlhy. Ana nikdy neviděla tak nepřívětivý pohled.

„Hledej ohně," zachraptěl. „Rozdělají ohně."

„Já se ale neumím plavit sama. Musíš jet se mnou."

Sergej zavrtěl hlavou a rozkašlal se tak mocně, až mu mezi prsty stékala krev. Skelnýma očima pohlédl na poskvrněnou ruku a zašeptal: „Bůh tě ochraňuj, *malenkaja*." A potom se, stejně klidně, jako kdyby se obracel na posteli, překulil přes bok lodi do ledové vody průlivu.

„Sergeji!" vykřikla a vrhla se na záď tak prudce, že málem převrhla člun.

Už bylo ale pozdě, voda ho unášela pryč a kabát z tulení kůže se kolem něho vzdouval jako roztažená netopýří křídla. Ještě se několik vteřin pohupoval na hladině, nesený vlnami, dokud ho váha jeho

těla, bot a oblečení nestáhla dolů. Zůstal po něm jen zvadlý, zmrzlý květ modré chrpy, plovoucí na hladině.

Z toho pohledu jí bylo do pláče.

Byla ve člunu sama – sama na celém světě – a kormidelní páka už sebou prudce trhala ze strany na stranu se skřípěním, které přehlušilo racky, jež vylétali z mlhy a zase se do ní vrhali. I Sergejovu smrt teď bude muset uložit do prázdného místa ve svém srdci, kam již uložila tolik mrtvých.

Kolik se jich jí tam má ještě vejít?

Přeplazila se přes zledovatělou lavici, v kožichu mokrém a těžkém jako brnění, a dřepla si na malé dřevěné sedátko na zádi. I když měla kapuci staženou do čela, metal jí vítr do tváře kroupy a spršky vody. Alespoň že ji poryvy větru nesly směrem k ostrovu. Musela bojovat, aby si v rukavicích ztuhlých jako rampouchy dokázala kolem jedné ruky omotat lano od plachty, jako to viděla dělat Sergeje, a druhou stisknout páku kormidla. Člun prorážel vlny, stoupal a klesal, stoupal a klesal. Mlha ji zahalila jako rubáš. Byla tak vyčerpaná, tak zmrzlá a hladová, že upadla do jakési otupělosti.

Myšlenkami se zatoulala ke své zahradě v Carském Selu, soukromém sídle u Petrohradu, kde si sama pěstovala růže, a k oslavě, kterou tu její rodiče uspořádali k jejím patnáctým narozeninám. Bylo to před pouhými dvěma lety, předtím, než se její život ze snu proměnil v noční můru. Teď to vypadalo, jako by to všechno bylo jen výplodem její mysli. Vzpomínala na to, jak jí sestra darovala knihu básní jejího oblíbeného básníka, Puškina, a na malého bratra, posazeného na svém poníku, jehož otěže držel Nagornyj, drsný námořník, který se stal jeho stálým doprovodem.

Na verandě stál nepohnutě její otec ve vojenské uniformě a držel za ruku matku.

Vlna ji udeřila přímo do obličeje a mrazivá voda jí stékala po krku i za límec kabátu. Srdce se jí sevřelo, když jí páka málem vyklouzla z ruky, a lano přivázané k plachtě ji řezalo do ruky jako škrtidlo. Na botách se jí leskl led a v nemocné noze už úplně ztratila cit.

Pamatovala ovšem také na mnicha s černýma očima a dlouhým rozcuchaným vousem, který se tyčil za matkou. Vykládaný kříž, který

nosil na kutně, jí teď visel na krku, schovaný pod korzetem a kabátem. Ochránil ji už od mnohého, přesně jak mnich sliboval, přesto pochybovala, že ji ochrání i teď.

Jak se loď přibližovala ke břehu, poskakovala jako kůň, který chce shodit svého jezdce, a Ana se musela pevně zapřít o záď. Dno loďky bylo po kotníky plné ledové břečky, která se přelévala sem a tam přes zbytky jejích zmrzlých zásob.

Jestli dnes nedorazí k pevnině, určitě bude ubohého Sergeje následovat do ledových hlubin. Racci a mořští orlové kroužili po olověné obloze a posměšně křičeli.

Přitáhla plachtu, loď se položila na bok a dál prorážela mořské vlny. Byla už tak blízko, že viděla hromady kamenů poházených po pláži a za nimi hustou stěnu zasněženého lesa. Ale kde byly ohně, které Sergej sliboval? Rukávem si z očí setřela mořskou vodu – vždy trpěla krátkozrakostí, ale marnivost jí nedovolila nosit brýle. Doktor Botkin jí je kdysi nabídl, bylo to v domě s bíle natřenými okny, v domě, kde...

Ne, nesměla na to myslet. Musela své myšlenky držet na uzdě... obzvlášť teď, když její život opět visel na vlásku.

Přes příď člunu se vrhl orlovec a pak zamířil zpátky kolem vrzajícího stěžně. Sledovala ho očima a najednou zahlédla na útesech před sebou mihotavé světlo – plamen vysoký jako strom.

A když přimhouřila oči, uviděla další.

Srdce jí poskočilo.

Ozval se skřípot, jak příboj drhnul dnem člunu po nánosu ostrých kamenů a škeblí. Povolila sevření lana a plachta se trhnutím otočila a práskla jako výstřel z pistole. Zmrzlýma rukama se pověsila na kormidelní páku, zatímco loďka drncala a smýkala se, dokud příliv neustoupil a neuvízla na mokrém písku a štěrku.

Nemohla se téměř pohnout, ale věděla, že když zaváhá, přihrne se další vlna a stáhne ji zpět do moře. Ještě než ji opustí poslední špetka síly, se teď musí přinutit, aby se vyškrábala k předku lodi a vystoupila na ostrov.

Vrávoravě vstala – levou nohu měla necitlivou jako sloup – a vlekla se přes sedátka. Loď se pod ní houpala a vrzala. Zdálo se jí, že za-

slechla zvonění zvonu, hluboký dunivý zvuk, který se odrážel od skal a stromů. Sáhla si na hruď, kde visel kříž, a zamumlala děkovnou modlitbu svatému Petrovi za to, že ji ochránil od zlého.

Pak vstoupila do vody, která sahala nad okraj jejích bot, málem přitom upadla, a potácela se k pláži. Nohy jí podkluzovaly a zakopávaly o mokré kameny, ještě ale vylezla několik metrů po písku nahoru, než si dovolila klesnout na kolena. Hlavu měla svěšenou, jako by čekala na ránu sekyrou, a přerývavě lapala po dechu. Slyšela pouze šelest sněhu ve svých vlasech. Ale byla naživu, a to bylo hlavní. Přežila putování zmrzlou tundrou, cestu po otevřeném moři... a hrůzu v domě s bíle natřenými okny. Dostala se na jiný světadíl, a když se rozhlédla po pláži, uviděla v šeru tmavé skvrny, které běžely směrem k ní.

Skutečně, běžely k ní, aby ji zachránily. Sergej mluvil pravdu.

Kdyby měla sílu, zavolala by na ně nebo by zamávala.

Z končetin jí zmizel veškerý cit, zuby jí drkotaly v lebce.

Postavy se přibližovaly tak rychle a běžely tak nízko při zemi, že téměř nevěřila svým očím.

Když si uvědomila, co jsou běžící skvrny zač, ucítila, jak jí srdce sevřel ještě horší chlad.

Zoufale se snažila doplazit zpátky k lodi, ale ta už se uvolnila a mizela v mlze.

To za tímto ušla tak dalekou cestu?

Byla ale příliš vyčerpaná, příliš ochromená zimou a zoufalstvím, než aby se snažila zachránit.

V hrůze se dívala na pláž, jak k ní po kamenech a písku uhání smečka vyhladovělých černých vlků s kmitajícími běhy a očima, které v soumraku oranžově svítily.

PRVNÍ ČÁST

KAPITOLA 1

Chanašin
Provincie Hilmand, Afghánistán, 10. července 2011

„Jste v pohodě, majore?“

Slater věděl, jak vypadá, takže chápal, proč se seržant Groves ptá. Ráno spolykal hrst pilulek, ale horečka se mu vrátila. Vystrčil ruku, aby se přidržel, pak ji však ze střechy džípu zase rychle sundal. Plech byl rozžhavený jako kamna.

„To přejde,“ řekl a špičkami prstů si přes maskáče masíroval stehno. Ráno dělal vizitu v kasárnách a pak dohlížel na to, jak dva další muže nakládají do vrtulníku, oba na pokraji smrti. Nebyl si jistý, jestli to přežijí. Malárie, kterou se sám před rokem nakazil na misi v Dárfúru, zdecimovala základnu i přes všechna běžná opatření. Majora Franka Slatera vyslali, jako lékaře americké armády a polního epidemiologa, aby situaci vyřešil – a to rychle.

Rýžová pole, na která se teď díval, byla výbornou líhní pro vražedné komáry a základna byla postavena nejen příliš blízko, nýbrž také přímo po větru. V noci, kdy se hejna hmyzu ráda krmila, se zvedala z políček a v obrovských množstvích usedala na kasárna, kantýnu a strážní věže. Jednou v údolí Eufratu viděl Slater mrak hmyzu, který byl tak hustý a letěl tak vysoko na obloze, že si ho spletl s přicházející bouřkou.

„Tak co s tím chcete udělat?“ zeptal se seržant Groves. Byl to drsný černoch, stejně nekompromisní jako ulice Clevelandu, odkud pocházel – jednou Slaterovi řekl: „Když jsem odcházel, vyráběly se tam tak leda rampouchy,“ – mluvil vždycky stručně a k věci. „Postříkat bažinu, nebo přestěhovat základnu?“

Nad tím přesně uvažoval Slater, když ho vyrušil párek poutníků, asi devíti- nebo desetiletá holčička s otcem, kteří se brodili rýžovým

polem a vedli mulu s příliš velkým nákladem. V Afghánistánu prodělal malárii skoro každý – byla tak běžná jako angína ve zbytku světa – a buď na ni umřel, nebo si vůči ní vyvinul jakousi odolnost. Nemoc přicházela často, ale naučili se s tím žít.

Zato mladí Američané, kteří právě přišli z wisconsinských farem a horských městeček v Coloradu, si tak dobře nevedli.

Dívka vedla mulu, zatímco otec přidržoval obrovské koše zrní přehozené přes vychrtlý hřbet zvířete.

„Podívám se na to," řekl vojín Diaz a vystoupil ze svého sedadla řidiče. V ruce už držel svoji M4. Jedno se vojáci na Středním východě rychle naučili, a sice že i ten nejnevinnější pohled může být jejich poslední. V koších mohly být schované výbušniny. Muly mohly být časované bomby. I děti mohly sloužit jako návnada nebo je mohli džihádisté rovnou obětovat. Na minulé misi se musel Slater probírat sutinami dívčí školy v kandahárské provincii, poté co tálib, který pracoval v utajení jako školník, vjel přímo do třídy na motorce ověnčené výbušninami.

„*Alláhu akbar,*" zvolal jásavě školník těsně předtím, než všechny poslal do slíbeného království.

Posledních deset let vídal Slater smrt v jejích různých podobách téměř denně. Pořád si ale nebyl jistý, co je horší – jestli to, že ho stále dokázala překvapit, nebo to, že většinou ho nepřekvapovala. Často si říkal, jak moc může mít člověk srdce z kamene? Jak moc musí být z kamene?

Dívka teď vyváděla mulu ven z pole na hráz a přitom se otočila a zpod šátku se na něj dívala velkýma černýma očima. Otec šlehal zvíře přes zadek dutým rákosem. Vojín, s puškou pověšenou hlavní dopředu, jim přikázal, aby se na místě zastavili. Jeho znalosti arabštiny byly skutečně základní, ale gesto ruky a nabitá zbraň byly univerzální řečí.

Slater s Grovesem, jenž byl jeho pravou rukou na všech misích, od Iráku po Somálsko, sledovali, jak k nim vojín Diaz přistoupil.

„Otevřete koše," řekl a rukou naznačil, co po nich chce. Otec dceři pokynul, ta odklopila víko koše a čekala, až se voják podívá dovnitř.

„Druhý taky," řekl Diaz a obešel skloněnou hlavu muly.

Dívka uposlechla rozkaz a stála u koše, zatímco Diaz hlavní prohrabával zrní.

Zrovna když mu chtěl dát Slater povel, aby je nechal jít – takhle si chtějí naklonit duše a srdce místních – vystřelila z koše rychle jako blesk perleťově zelená stuha a uhodila dívku do tváře. Ta se skácela, jako by dostala ránu palicí, a začala se na zemi svíjet. Vojín s leknutím uskočil.

Pořád dokola opakoval „panebože", a puškou mířil zmateně na její cukající se tělo. „Had!"

Slater to už ale věděl a utíkal k dívce, jejíž otec kvílel hrůzou. Zuby hada byly stále ještě zaklesnuté v její tváři, kam vypouštěly jed, a jeho ocas se zuřivě mrskal. Slater vytáhl z pochvy polní nůž – kterým jindy odřezával vzorky tkáně z nakažených mrtvol – a druhou rukou popadl zmijí ocas. Dvakrát mu ocas, pevný jako ocelová trubka a pokrytý drsnými šupinami, vyklouzl z ruky, napotřetí jej však udržel a protáhl nůž mezi obratli. Vyšplíchla krev a půlka hada se oddělila, hlava ale dál vězela ve smrtelném kousnutí.

Dívka měla zavřené oči a její končetiny sebou trhaly, takže Groves ji musel svýma velkýma rukama přimáčknout, aby mohl Slater sevřít zadní část hlavy umírající zmije a uvolnit zuby. Hadí jazyk se zakmitl jako bič, ale světlo ze žlutých očí se vytrácelo. Slater ji stiskl pevněji, až se jazyk zastavil a z očí úplně zmizel lesk. Odhodil mršinu dolů z náspu a Diaz oba kusy pro všechny případy pokropil sprškou kulek z pušky, až se skutálely do kalné vody.

„Přineste mi lékárnu!" zařval Slater a Diaz běžel k džípu.

Groves, mohutný jako fotbalový obránce, ale něžný jako chůva, dřepěl nad dívkou a zkoumal ránu. Na tváři jí zely dvě dlouhé rány a po snědé pleti byla rozmazaná krev. V žilách už jí proudil jeden z nejmocnějších jedů, jaký v živočišné říši existuje.

Její otec se kolíbal ve svých sandálech, naříkal a hlasitě se modlil. Dokonce i mula pitomě hýkala na poplach.

Diaz podal již otevřenou lékárnu Slaterovi, který, s pohyby na autopilota, začal dívce podávat látky proti srážení krve a snažil se ji co nejlépe stabilizovat. Věděl ale, že život jí může zachránit jen protijed, kterého byl v poslední době nedostatek.

A to jen v případě, že jí bude podán do hodiny.

„Sežeň nejbližší vrtulník," řekl Diazovi. „Musíme tu holku dostat do nemocnice."

Voják ovšem váhal. „Nic proti, pane, ale rozkaz je, že převozy jsou jen pro vojenské oběti. Pro civila nepřiletí."

Groves se na Slatera podíval smutnýma očima a řekl: „Má pravdu. Od doby, co před třemi dny sestřelili ten vrtulník, přes to nejede vlak. Výjezdy pro civily jsou zastavené."

Slater je slyšel, ale pochyboval, že jsou připraveni přihlížet, jak holčička umírá. Její otec křičel anglicky těch několik slov, která znal: „Pomoc! USA! Prosím, pomoc!" Klečel v prachu a v prstech drtil svoji pletenou čapku.

Srdíčko jí tlouklo jako buchar a končetinami škubala křeč. Slater věděl, že každý další odklad jí bude osudný. U někoho tak malého a lehkého, kdo dostal plnou dávku zmijího jedu – viděl v životě dost těchto hadů, aby věděl, že tenhle byl dospělý – nemohlo trvat dlouho, než se krevní buňky začnou rozkládat.

„Snažte se ji udržet v klidu," řekl Grovesovi a Diazovi, doběhl k džípu, popadl vysílačku a zavolal na hlavní základnu.

„Máme tu raněného!" řekl Slater, „Zmijí kousnutí. Potřebuje okamžitou – říkám, okamžitou – evakuaci!"

Viděl, jak si Groves s vojínem vyměnili pohledy.

„Vaše souřadnice?" zapraskal hlas v mikrofonu.

Souřadnice? Slater se snažil soustředit, krev mu hučela ve spáncích. „Jsme asi dva kiláky od základny Chanašinu," řekl a úporně se soustředil, „na jižní straně rýžových polí."

Najednou se vedle něj vynořil Groves a vytrhl mu mikrofon, ale místo aby odvolal majorův příkaz, uvedl přesné souřadnice.

„Řekněte jim, že vykládání zásob můžou dokončit potom," vyštěkl Groves. „Potřebujeme tu ten vrtulník hned! A řekněte, ať v nemocnici připraví všechen protijed, co tam mají."

Slaterovi se třásla kolena, tak si dřepl ve stínu džípu.

„Nemusel jsi se do toho namáčet," řekl Slater, když Groves položil vysílačku. „Ať to dopadne na moji hlavu."

„Neboj," řekl Groves, „spadne toho dost pro všechny."

Příští půlhodinu udržoval Slater dívku pokud možno v klidu – čím víc sebou házela, tím rychleji jí koloval jed v krevním oběhu – zatímco seržant a vojín pozorně hlídali sousední pole. Bojovníky Tálibánu přitahovalo neštěstí jako žraloky krev, a kdyby tušili, že má přiletět vrtulník, snažili by se najít na skladě ještě jednu poslední raketu Stinger. Slater také nechtěl dojít na základnu pro posily, protože by někdo mohl zjistit, co se skutečně děje, a misi zrušit.

„Slyším ho!“ řekl Groves a otáčel se k mírné vyvýšenině uprostřed zakrslých kopců.

I Slater ho slyšel. Burácení rotorů jen o několik vteřin předcházelo přílet Černého jestřába, který se vznesl nad vrcholky. Pilot nejprve udělal rychlé průzkumné kolečko, pak přistál asi deset metrů od džípu, s vrtulí roztočenou a drnčícím motorem. Postranní dvířka se otevřela a do oblaku kouře vyskočili dva mariňáci s nosítky.

„Kde?“ křikl jeden a stíral si z ochranných brýlí rozvířený prach.

Diaz ukázal na holčičku, která teď ležela na náspu mezi Slaterem a seržantem.

Oba vojáci se zastavili na místě a jeden z nich zakřičel přes hlasité burácení vrtulníku: „Civilista?“

Druhý řekl: „Pouze vojenské oběti. Tak zní rozkaz!“

„Máte pravdu,“ řekl Slater a poťukal si na dubový list majora na košili, „ale tady dávám rozkazy já! Holčička jde do nemocnice, a to hned!“

První voják ještě váhal, druhý ale položil svůj konec nosítek k nohám dívky. „Mám doma dceru,“ zamumlal, zatímco dívku balil do ponča, a pak ji s Grovesem přenesl na plátno.

„Veškerou zodpovědnost beru na sebe,“ řekl Slater. „Tak pohyb!“

Když se ale otec dívky pokusil vylézt do vrtulníku, pilot rázně zavrtěl hlavou a mávl rukou. „Není to možné,“ zavolal. „Už teď neseme příliš velký náklad.“

Slater musel muže odstrčit, nebyl čas na vysvětlování. „Řekni mu, co se děje,“ zavolal na seržanta.

Otec křičel a plakal – Diaz se ho pokoušel zadržet – zatímco Slater zaklapl dvířka a bouchl zezadu do sedadla pilota. „O. K., jedem, jedem.“

Aby se vrtulník vyhnul případným střelám, vyrazil z rýžových polí nejprve šikmo nahoru a pak kličkoval pryč. Zaplavené oblasti, nazývané zelená zóna, patřily k nejnebezpečnějším oblastem v Afghánistánu, neboť byly útočištěm odstřelovačů a povstalců. Slater zaslechl krátké zabušení na dno vrtulníku, podobné zvuku psacího stroje, a viděl, že alespoň jednomu tálibovi se podařilo vypálit několik salv. Vrtulník vystoupal výš a vznesl se přes holé červené kopce, ze kterých vyčnívaly rezavé kostry sovětských vojenských letounů, napůl pohřbených v hlíně a písku. Teď už to byl jen závod s časem. Dívčina tvář byla oteklá, jako kdyby měla příušnice. Slater jí co nejopatrněji navlékl kyslíkovou masku. Když jí přetahoval gumičku přes hlavu, napadlo ho, že má uši jako dokonalé mušličky. Nevnímala, co se děje, ani kde je. Blouznila z bolesti, šoku a adrenalinu, který bez přestání vylučovalo její tělo automaticky do krevního oběhu.

Vojáci, připoutaní v sedadlech vedle nevyložených palet se zásobami, se drželi zpátky a tiše pozorovali majora Slatera, jak o ni pečuje. Zdálo se, že jeden z nich, ten, který měl dceru, se nehlasně modlil. Všichni ale věděli, že afghánská holčička je teď Slaterův problém.

Když vrtulník vletěl do prostoru nemocnice a přistál, už měla zavřené oči, a když jí Slater zvedl víčka, bylo vidět jen bělmo. Končetiny se téměř nehýbaly, jen občas jimi otřásl náhlý záchvat, jako by jí tělem probíjela elektřina. Kdyby býval měl protijed u sebe, věci by se měly jinak, byla to ale drahá a nedostatková záležitost a bez chlazení se látka rychle kazila.

Některé členy nemocničního personálu nový pacient překvapil – zatímco čekali vojáka, dorazila malá Afghánka – ale Slater rozdával příkazy s takovou samozřejmostí, že neztratili ani vteřinu. Když ji vezli na operační sál, kde už byly připravené infuze, zašpiněný hlínou a potem, s prsty od hadí krve stále ještě tiskl její bezvládnou ruku. „Dávejte pozor, až je budete zavádět," varoval Slater. „Z míst vpichu bude prosakovat jed."

„Majore," řekl chirurg klidně, „víme, co děláme. Nechte to na nás."

Když však chtěl pustit její ruku, ucítil chabý stisk. Možná si myslela, že to je její otec.

„Drž se, broučku," řekl něžným hlasem, přestože pochyboval, že ho slyší a rozumí mu. „Nevzdávej to." Vyprostil prsty z jejího sevření a sestra ho prudce odstrčila stranou, aby se dostala k ráně a mohla ji vyčistit. Lékař vzal injekční stříkačku s protijedem, podržel ji proti světlu a vytlačil z pístu vzduch.

Slater věděl, že teď už jen překáží, a tak vyšel ven a díval se okýnkem v lítačkách. Lékař a sestry prováděli úkony svižně a s metodickou přesností. Slater se však obával, že od nehody uplynula příliš dlouhá doba.

Roztřásl se a svezl se do dřepu vedle dveří. To byla nejhorší recidiva malárie za několik měsíců a náhlý závan z větráku v něm vyvolal touhu po peřině. Kdyby ale přiznal, jak špatný je jeho stav, mohli by ho zavřít do kanceláře ve Washingtonu – a tak nechtěl za nic na světě skončit. Potřeboval se jen dostat na své lůžko, spolykat pár prášků a za pár dní to vypotit. Krev mu bušila ve spáncích jako bicí soustava.

A nezlepšilo se to, ani když z druhého konce chodby uslyšel dunivý hlas svého velícího důstojníka, plukovníka Keenera. „To vy jste přivolal výjezd, majore Slatere?"

„Ano."

„Ano, *pane,*" opravil ho Keener a očima přejel zprávu, kterou měl v ruce. „A tvrdil jste, že to byl voják? Že raněný byl voják?"

„Ano," odvětil, „pane."

„A uvědomujete si, že nejsme záchranná služba? Že jste odvolal Černého jestřába z naplánovaného letu s bojovým účelem, aby se věnoval zcela nevojenské záležitosti?" S každým slovem bylo zjevnější jeho rozčílení. „Možná jste nečetl pokyny, vydané předevčírem pro veškerý personál základny?"

„Četl, od začátku do konce."

Slater si uvědomoval, že tvrdohlavost mu moc nepomůže, ale bylo mu to jedno. Popravdě řečeno na protokoly, nařízení a povely už několik let kašlal. Stal se lékařem, aby mohl prostě a jednoduše zachraňovat životy, a epidemiologem se stal proto, aby mohl zachraňovat tisíce životů, a to na nejhorších místech zeměkoule. Dnes se však opět snažil zachránit jen jeden život.

Jednu jedinou holčičku s dokonalýma ouškama. A otce, který kdesi v Chanašinu určitě prosí Alláha o zázrak... zázrak, který mu asi nebude darován.

„Víte samozřejmě, že budu nucen incident nahlásit a Vojenský patologický ústav bude muset vyslat nového pracovníka, aby rozhodl, jak řešit malárii," říkal plukovník. „To potrvá možná několik dní a zaplatíme za to životy Američanů." Slovo „Američanů" řekl takovým způsobem, aby bylo jasné, že na celém světě se počítají jedině oni. „Než dostanete další pokyny, doktore, jste zproštěn služby a nesmíte opustit základnu. Kdybyste to snad nevěděl, jste v pěkným srabu."

Slaterovi to opravdu nemusel zdůrazňovat. Zatímco Keener soptil a snažil se přijít na další výhrůžku, major lovil v kapse tablety chlorochinu, které bral každých pár hodin. Pokusil se je spolknout nasucho, ale v ústech měl příliš vyprahlo. Protáhl se okolo plukovníka, dobelhal se k pítku, kde spláchl tablety a pak strčil hlavu pod proud vody. Bylo mu, jako by mu na hlavě hořel lesní požár, který teď konečně začal ustupovat.

Z operačního sálu vyšel chirurg, na každého z nich pohlédl, pak přistoupil k plukovníkovi a něco mu zašeptal do ucha. Plukovník s vážným výrazem přikývl a lékař zase proplul dvoukřídlými dveřmi.

„Co?" řekl Slater a zarýval si prsty do mokrých vlasů. Po šíji mu stékala voda.

„Vypadá to, že jste zbytečně zahodil kariéru," odpověděl Keener. „Dívka právě zemřela."

Slater si později pamatoval jen výraz, který měl plukovník ve tváři – výraz, který viděl na stovkách tváří činitelů, jež zajímalo jen vykonávání rozkazů – předtím, než ho srazil k zemi. Matně si také vzpomínal, jak v němém úžasu vrávoral nad Keenerem, který ležel pod ním na ušmudlaném zeleném linoleu.

Samotná rána, která musela být pořádná pecka, byla ale záhadou.

Poté se vrátil k pítku a strčil hlavu pod pramínek vody. Říkal si, že kdyby v něm ještě zbyly nějaké slzy, musely by teď téct. Už ale žádné neměl. Dávno vyschly.

Z opačného konce chodby uslyšel zvýšené hlasy a dupot bot vojenské policie, která ho přišla zatknout.

KAPITOLA 2

Moře severně od pobřeží Aljašky bylo i v létě, kdy slunce nezacházelo a člověk alespoň viděl, kdy na něj vyšplíchne ledová tříšť, dostatečně hrozné. Ovšem teď na konci listopadu, když se přihnala vánice, to bylo asi to nejhorší místo na světě.

Tím spíš při lovu krabů v takové kocábce, jako byl *Neptun II*.

Kapitán lodi, Harley Vane, věděl, že budou mít štěstí, jestli se loď nerozpadne. V Beringově moři lovil už dvacet let a lov i bouřky byly čím dál horší. U lovu si to uměl vysvětlit. Jeho loď i mnoho dalších se stále vracely na tatáž místa, zmenšovaly populaci krabů a nedávaly jí čas, aby dorostla. Všichni kapitáni věděli, že páchají pomalou sebevraždu, ale nikomu se nechtělo přestat jako první.

A pak tu bylo počasí. Proudy byly čím dál silnější a nepředvídatelnější, vítr prudší a ledu, který byl víc a víc rozbitý, se čím dál hůř vyhýbalo. Věděl, že všechny ty řeči o globálním oteplování byly jen bláboly – copak minulý rok nenapadlo nejvíc sněhu za posledních pět let? Podle toho, jak byly plavební trasy méně zamrzlé a širší, než kdy zažil, se ale něco rozhodně dělo. Musel se ve vyvýšené sedačce kapitánského můstku, odkud řídil loď po rozbouřeném moři, které se vzdouvalo do pětimetrové výšky a bylo plné ker velkých jako auta, připoutat, aby nepřepadl. Tolik to houpalo a házelo, že zvažoval, jestli nemá popadnout vysílačku a svolat dělníky dovnitř, ale úlovek *Neptuna* byl zatím špatný – v klecích z poslední šňůry bylo v průměru míň než stovka krabů – a loď musela zůstat na moři tak dlouho, dokud nebudou nádrže plné. Na pevnině čekaly k zaplacení účty, takže za každou cenu musel dál vytahovat klece.

„Nechceš kafe?“ zeptal se ho Lucas, který za ním vylezl s dvěma hrnky v ruce. Ještě měl na sobě žlutou pláštěnku, ze které crčela ledová voda.

„Kriste Pane," odvětil Harley a vzal si kávu, „vždyť to tu celý zmáčíš."

„No, víš, ono tam leje," řekl Lucas. „Taky bys to měl někdy vyzkoušet."

„Já to zkusil až až," odpověděl Harley. Na palubě pracoval od svých jedenácti, v době, kdy ještě jeho otec vlastnil první *Neptun* a jeho starší bratr mohl házet hák a vytahovat bóje. Vzpomněl si na otce, jak seděl přesně na takové sedačce kapitánského můstku jako král a vyhlížel obdélníkovými okny ven na hlavní palubu. Pohled se moc nezměnil, pořád tu byl stěžeň pokrytý ledem, železný jeřáb a velké šedivé kbelíky na třídění krabů. Když se loď potopila, Harley s bratrem Charliem investovali do této nové. Oproti původní lodi byl ale *Neptun II* vybavený dvěma sadami světel nad můstkem. Reflektory vrhaly v tuhle roční dobu, kdy slunce svítilo jen několik hodin okolo poledne, na palubu strašidelné bílé světlo. Harleymu občas připadalo, jako by se díval na černobílý film.

Obklopený televizními a počítačovými obrazovkami – což byl další výdobytek, kterému se jeho otec ubránil – teď ze svého bidýlka pozoroval, jak čtyři muži na palubě házejí lana, vytahují klece s kraby, ještě přichycenými na ocelovém pletivu, pak úlovek vysypávají do kýblů a na přepravní pás vedoucí do podpalubí. Najednou se zvedla obrovská vlna, aspoň osmimetrová, jako když se nafukuje balon, a převalila se přes příď lodi. Ledová sprcha vystříkla až k oknům kapitánského můstku.

„Venku to začíná být moc nebezpečný," řekl Lucas a přidržoval se opěradla druhé sedačky. „Zasáhne nás drsná vlna, větší než tahle, a někdo poletí přes palubu."

„Doufám jen, že to bude ten línej hajzl Farrell."

Lucas usrkl ze své kávy a další poznámky si nechal pro sebe.

Harley přelétl očima obrazovky. Na jedné byly sonarové snímky toho, co leží dole pod uhánějícím trupem jeho lodi; právě teď to bylo třicet sáhů ledové černé vody a do poloviční výšky sahající podmořská hora. Na dalších obrazovkách měl navigaci a údaje z radaru, které určovaly jeho polohu, rychlost a směr. Při pohledu na ně teď věděl, co se Lucas chystá říct.

„Víš to, že najedeme rovnou do skalisek na Ostrově svatého Petra, jestli brzo nezměníš kurz, že jo?“

„Myslíš si, že jsem slepej?“

„Myslím, že jsi jako tvůj bratr. Abys chytil plnou klec krabů, riskuješ klidně celou loď.“

Harley na to sice nic neřekl, ale věděl, že má Lucas pravdu – alespoň o jeho bratrovi. A vlastně o jeho otci taky, ať je mu, mizerovi starému, země lehká. Ti dva v sobě měli špetku šílenství – které se Harley podle svého názoru snad vyhnul. Proto se stal kapitánem. Neznamenalo to ale, že má chuť poslouchat nějakého studentíka, který měl za sebou tak možná dvě, tři sezony lovu krabů. Harley zachoval kurz a čekal, jestli se Lucas odváží ceknout.

Ale neodvážil se.

Dole na palubě viděl Harley, jak Kubelik s Farrellem vytahují další klec se dnem asi metr na metr, která tentokrát přetékala kraby, stovkami krabů, kteří se hrabali jeden přes druhého, tloukli klepety, šmátrali po pletivu a snažili se prodrat na svobodu. Byla to první plná klec, kterou Harley za několik dní viděl, a byli to samí dobří krabi. Posádka otevřela víko klece, krabi se vyhrnuli na třídicí pult, odkud je rychle házeli do kýblů, dolů do díry, nebo je – pokud byli příliš poničení nebo malí – posílali jako létající talíře zpátky do moře.

Harleymu bylo ukradené, jak blízko k Ostrovu svatého Petra se dostane. Jestli jsou tam krabi, tak tam pojede.

Příští půlhodinu to frčel *Neptun II* kupředu, vyhazoval šňůry s klecemi a poskakoval po stále rozvířenějším moři. Ze stožáru odletěl úlomek ledu a málem zabil chlapíka ze Samoy, kterého Harley najal v přístavním baru. Ale pokaždé, když Harley uslyšel někoho z posádky zakřičet do interkomu „sto třicet kilo!“ nebo „sto padesát!“, odhodlal se jet dál. Kdyby to jen takhle šlo dál, mohl by se za pár dní vrátit do Port Orlova a jeho bratr by ani nepípl.

A kdyby to i dál šlapalo, jak si přál, možná by pak i přesvědčil Angie Dobbsovou, aby si s ním udělala výlet někam do tepla. LA nebo Miami Beach. Bylo mu jasné, že on sám nebyl dost velký tahák – Angie byla před deseti lety finalistkou Miss Teen Alaska – kdyby jí ale nabídl výlet zdarma pryč z téhle špinavé díry, říkal si, že by to brala.

A snad by byla ze zdvořilosti i přítulná. Nebyla to nakonec žádná světice, polovina mužů ve městě tvrdila, že jim dala, a Harley si už dlouho připadal nespravedlivě přehlížený.

„Kapitáne!“ uslyšel z reproduktoru. Asi Farrell, nejspíš protest proti délce směny.

„Co je?“ řekl Harley, rozmrzelý, že ho vytrhl ze snění.

„Něco jsme vylovili!“ zařval přes kvílení větru.

„Jo, sleduju to. Je to nejlepší úlovek za celou sezonu.“

„Ne,“ odvětil Farrell, „ne, podívej se!“

Harley se zvedl v sedačce, aby měl lepší výhled na palubu, a uviděl Farrella ve žluté pláštěnce se staženou kapucí, jak na něco bláznivě ukazuje.

Byla to velká černá bedna, po které stékala ledová voda, a několik námořníků ji vymotávalo z lan a háků, ve kterých uvízla, a tahalo ji na palubu. Co to do p...

„Hned jsem tam!“ zavolal Harley a pak se obrátil na Lucase, aby převzal řízení. „A opovaž se měnit kurz.“

Z háčku na stěně vzal pláštěnku, a když se valil dolů ze schodů, vyndal z kapsy pár termálních, nepromokavých rukavic a nasoukal si je na ruce. Bez rukavic by mu na palubě prsty za pár minut zmrzly jako mražená zelenina. Přehodil si kapuci přes hlavu, otevřel posuvné dveře a nápor větru ho málem strčil zpátky do kajuty.

Vydral se ven, dveře se za ním s prásknutím přibouchly a Harley se prodíral k ostatním, jednu ruku přilepenou k zábradlí. I přes začínající stmívání viděl asi pět kilometrů daleko na pravoboku rozeklaný obrys Ostrova svatého Petra, který se tyčil z mořských vln. Na vysokých útesech a skalnatých mělčinách si ostrov vyžádal více životů než kterýkoli jiný ostrov u aljašského pobřeží a Harley chápal, proč i domorodí Inuité vždy kotví v bezpečné vzdálenosti od něj. Kam až sahala jeho paměť, vždy považovali místo za prokleté, obývané nešťastnými zlými duchy, kterým nebylo dovoleno vyjet po polární záři do nebe, a byli odsouzeni prodlévat na zemi. Někteří říkali, že jsou to zatracené duše šílených Rusů, kteří kdysi ostrov osídlili, a že jsou nyní uvězněné v tělech černých vlků, kteří se potulují po útesech. Harley tomu skoro věřil.

„Co s tím uděláme?“ křikl Farrell, když se jim velká černá bedna zhoupla v lanech a sítích nad hlavami.

Byla necelé dva metry dlouhá, metr široká a víko bylo zdobené, ale Harley na něj ještě pořádně neviděl. Ostatní dělníci na ni ohromeně zírali, zatímco Harley nařídil chlapíkovi ze Samoy a několika dalším, aby bednu sundali dolů a položili na přepravní pás. Ať už to bylo cokoli, nechtěl o to přijít, a ať už uvnitř bylo cokoli, chtěl to objevit dřív než námořníci.

Farrell odstrčil bednu dál od zábradlí, zatímco ji chlapík ze Samoy nasměroval na palubu. Přistála s hlasitým žuchnutím a víko uprostřed prasklo. „Rychle!“ křikl Harley a pomáhal bednu strkat k pásu. Odhadl, že váží asi sto vodou nasáklých kilo. Jakmile ležela bezpečně na pásu, vzal za páku a pak sledoval, jak jede přes palubu a dolů do podpalubí.

„Oukej, konec představení,“ snažil se přeřvat vítr a burácení vln. „Vytáhněte ty klece! Jedem!“

Když se muži naposledy ohlédli a šli opět ke své práci, vrátil se Harley k můstku. Ale místo aby vylezl zpět do řídící kabiny, klopýtal dolů po rozhoupaných schodech do podpalubí, kde narazil na strojníka Richtera, který zkoumal bednu.

„Co to sakra je?“ řekl Richter. „Víš, žes tím zatraceným krámem mohl strhnout pás?“ Richterovi se většinou říkalo jednoduše Stařík a jezdil na lov krabů, tresek a mečounů už skoro padesát let.

„Nevim, co to je,“ odpověděl Harley. „Vytáhli jsme to v sítích.“

Richter poodstoupil a prohlížel si bednu, která teď ležela na konci zastaveného pásu, a přitom se tahal za huňaté bílé obočí. Na mokré zemi všude leželi krabi, někteří byli mrtví, jiní sebou ještě škubali. Světla nad hlavami vrhala nezdravě žlutou záři na obrovské nádrže a řvoucí turbíny. Vzduch čpěl naftou a slanou vodou.

„Já ti povim, co to podle mě je,“ řekl Richter. „Ten zatracenej krám je rakev.“

Harley musel učinit stejný závěr. Neměla tvar běžné rakve, ale rozměry víceméně odpovídaly.

„A na palubu se rakve neberou,“ zavrčel Richter přes řev motoru. „To tě táta vůbec nic nenaučil?“

Harley měl po krk toho, jak mu lidi vyprávějí o otci. Každý od Nome po Prudhoe Bay znal nějakou historku. Přejel rukou po víku rakve, setřel trochu ledové vody a naklonil se blíž, aby si prohlédl řezbu. Z velké části byla odřená, vypadalo to nicméně jako nějaké nápisy. Ne v angličtině, ale takové, jaké vídal na starých ruských budovách, které ještě stály na různých místech Aljašky. Ve škole se učil o tom, že Rusové osídlili oblast jako první, již v osmnáctém století, a pak ji jako jeden z největších omylů všech dob prodali po občanské válce Spojeným státům. Písmo tak skutečně vypadalo a v mdlém světle rozeznal Harley i vyrytou postavu. Když se přiblížil ještě víc, vypadalo to jako nějaký svatý, který měl ale divoký výraz, byl v dlouhém hávu a s krátkou bradkou, v ruce svazek klíčů. Harleymu přeběhl mráz po zádech.

„Podej mi baterku," řekl starci.

„Na co?"

„Prostě mi ji podej."

Harley nakláněl hlavu na jednu a na druhou stranu tak, aby na bednu nevrhal stín, a díval se prasklinou ve víku. Když mu Richter strčil do ruky lampu, namířil paprsek do bedny a přilepil nos na dřevo.

„Bůh tě potrestá za to, co děláš."

Ale Harley neposlouchal. I když byla prasklina velmi úzká, zachytil pohledem něco lesklého.

Třpytilo se to jako zářivé zelené oko.

Jako smaragd.

„Mrtvý se mají nechat na pokoji," pronesl Richter vážným tónem.

Obecně vzato s ním Harley souhlasil. To ale přece neznamenalo, že k tomu potřebují svoje šperky.

„Co jsi tam viděl?" zeptal se Stařík, kterého nakonec přemohla zvědavost. „Byl to domorodec, nebo běloch?"

„Těžko říct," odvětil Harley, zhasl baterku a narovnal se. „Málo světla." Nikdo se to nemusel dozvědět. Zatím. „Dej mi nějakou plachtu," požádal, a když se stařec nehýbal, došel pro ni sám. Přehodil ji přes bednu a silnými lany ji přivázal. „Nikdo se toho nedotkne, dokud nebudeme v přístavu," řekl a Richter se významně pokřižoval.

Harley vyšplhal po kluzkých schodech na úroveň paluby a dál na kapitánský můstek, kde Lucas stále držel nařízený kurz. Když se ale Harley vrátil, nedokázal dál mlčet.

„Ostrov svatého Petra," upozornil. „Už je jen kilometr daleko na pravoboku. Jestli to hned neotočíme pryč od skal, roztrhaj loď na cucky."

Harley si svlékl promočené oblečení a vrátil se do sedačky. V bledém měsíčním svitu se ostrov rýsoval jako obrovská černá lebka vystupující z moře. Její břehy halil pruh mlhy jako rubáš.

„Obrať nás deset stupňů na západ," řekl a Lucas co nejrychleji otočil kormidlem.

„Co byla ta věc v sítích?" zeptal se, zatímco loď narazila do dalšího hřebene ledové vody.

„Ty se starej o kurz," odpověděl Harley a zíral ven na temné moře. „Zbytek nech na mně."

„Já jen myslel, jestli je to nějaký ztracený náklad, musí se to nahlásit..."

Celá loď od přídě až po záď se najednou zachvěla, roztřásla se, jako když pes otřepává vodu, a zdola se ozvalo skřípění kovu. Lucas se málem zřítil k zemi. Harley se pověsil na řídící desku před sebou.

„Led?" řekl, i když sám věděl, co to bylo. „Skála," řekl Lucas s vytřeštěnýma očima a bledý strachy.

Loď znovu narazila, trhla sebou do strany, přes palubu se přelily vlny a klece na kraby vylétly prudce do vzduchu. Jedna z nich udeřila Samoana, který máchal rukama, aby znovu získal rovnováhu, ale příští příval vody ho smetl z paluby. Farrell a Kubelik viseli zoufale na stěžni, jeřábu a zmrzlých lanech.

„Ježíši Kriste," řekl Harley a šátral po ručním mikrofonu.

Lucas objímal kormidlo, jako by to byl záchranný kruh.

„Mayday!" křičel Harley do mikrofonu. „Tady *Neptun II*, severozápadně od Ostrova svatého Petra. Muž přes palubu! Slyšíte mě? Mayday!"

Z podpalubí se ozvalo další skřípění, jako když se ve sběrně lisuje šrot, a strojník Richter blekotal do vysílačky: „V přepážce je díra! Slyšíte mě tam nahoře? Čerpadla to nezvládnou!"

„Rozumím, *Neptune*," zapraskal ve vysílačce hlas Pobřežní stráže. „Říkali jste muž přes palubu?"

„Ano," odpověděl Harley, „a nabíráme vodu!" Nadiktoval polohu lodi, pak hodil mikrofon Lucasovi a sklouzl ze sedačky.

„Nenechávej mě tu!" vypravil ze sebe Lucas přiškrceným hlasem.

„Seber se!" křikl Harley.

„Kam sakra jdeš?"

„Dolů!" odpověděl Harley a kymácel se k chodbičce. „Zkontrolovat škody!" A ještě něco jiného.

Lucas se přitiskl ke kormidlu a Harley se dral po schodech dolů. Už podle náklonu paluby a strašného rachotu v nádrži ale viděl, že loď je ztracena. Bude mít štěstí, jestli vůbec tuto noc přežije. A všichni ostatní také.

Nakonec měl možná Stařík Richter s tou zatracenou rakví pravdu.

KAPITOLA 3

Fort Lesley McNair
Washington, D. C.

Na to, jak rychle byl vojenský soud svolán, si major Frank Slater říkal, že to šlo docela jako na drátkách.

Posadili ho vedle armádou přiděleného právníka – světlovlasého kluka se sestřihem na ježka a výrazem člověka, který zažil větší akce v baru Hooters než na bitevním poli – a Slaterovi nezbývalo než tam sedět v nažehlené uniformě a poslouchat zničující svědectví, které ani nepopíral, ani se za ně neomlouval.

Plukovník Keener, jehož povinnosti byly uznány jako příliš důležité, než aby ho poslali na soud zpět do Washingtonu, svědčil proti Slaterovi po Skypu. Na vozíku před pětičlenným sborem vojenských soudců byla postavená počítačová obrazovka. Slater se svým obhájcem, nadporučíkem Bonhamem, pozorně poslouchali, jak plukovník líčí různé zločiny a přestupky, kterých se major – „epidemiolog", vysvětlil Keener, jako kdyby o něm říkal, že znásilňuje děti, „který má v armádě asi tolik co dělat jako můj pes" – dopustil v Chanašinu.

Napadení vyššího důstojníka – které, jak se Slater dozvěděl, spadalo pod článek 128 Jednotného vojenského zákoníku – bylo pro obžalobu nahrávkou na smeč. Když plukovník Keener podal své svědectví, byl požádán, aby počkal na výčet podpůrných důkazů. Ani pro ten nemuseli chodit daleko. Jedna ze zdravotních sester se zrovna pohybovala na stejné chodbě nemocnice. Stála sice příliš daleko na to, aby slyšela, co plukovník řekl Slaterovi těsně před hádkou, přesto ji přivezli až do Ameriky, aby dosvědčila, že skutečně viděla úder, kterým major poslal plukovníka k zemi.

„Pouze jeden úder?" zeptal se předsedající soudce, generál ve výslužbě.

„Jeden stačil," odpověděla zdravotní sestra.

Slaterovi připadalo, že se generálovy rty zkřivily v nenápadný úsměv.

„A pak jsem zavolala Vojenskou policii," pokračovala sestra.

„A vy nemáte ponětí, co se odehrálo těsně předtím?" zeptal se soudce.

„To jsem zjistila až později," odpověděla. „Holčička zemřela na sále a lékař – chci říct major Slater – se neudržel." Pokoutně po obžalovaném vrhla soucitný pohled a dodala: „Vypadalo to opravdu jako chvilková záležitost... Když se ji snažil tak moc zachránit, a pak zjistil, že to bylo zbytečné, prostě ho to vzalo."

Generál si udělal poznámku a čtyři zbylí soudcové, všichni důstojníci, následovali jeho příklad. Byl to obecný vojenský soud – který je závažnější než zkrácené i zvláštní řízení – a tudíž se tu radilo všeho všudy pět důstojníků a k tomu ještě tři další postarší muži a jedna žena, která vypadala, jako by místo páteře měla ocelový prut. Žalobce nabídl jako důkaz rentgenový snímek z polní nemocnice, na kterém byla dolní čelist plukovníka Keenera. Když ho ukázali Slaterovi k potvrzení, řekl: „Je mu to podobné."

„Co jste říkal?" zeptal se generál a přiložil si dlaň k uchu.

„Můj klient říká," vstoupil do toho nadporučík Bonham, ještě než rentgenový snímek vrátil soudnímu vykonavateli, „že důkaz nenapadá." Načež šlehl po Slaterovi vražedným pohledem.

Když bylo ale napadení a ublížení na těle řádně zaznamenáno a důkazy zahrnuty do zápisu, přešel soud k další části obžaloby, jež byla – z pohledu armády – ještě závažnější. Zatímco rozdávání ran bylo na denním pořádku, obzvlášť pak ve válečných zónách, nestávalo se často, aby aktivní důstojník vydal vědomě lživý rozkaz, a ohrozil tak vrtulník s posádkou. Přivoláním mise do rýžových polí se Slater nejen dopustil „Lživého oficiálního tvrzení" (článek 107 zákoníku) – za což hrozí trest propuštění s odnětím hodnosti, propadnutí platu i veškerých příspěvků a pětiletý trest odnětí svobody – nýbrž i ohrozil vojenský majetek a zaměstnance. (Mimo jiné článek 108.)

Na procesu nebylo pro Slatera nejhorší vyslechnout si celou obžalobu, která byla proti němu vznesena. Na to byl připravený. Ne, nej-

horší bylo přihlížet, když musel svědčit jeho přítel a pravá ruka, seržant Jerome Groves. Slater již Grovesovi nařídil, aby řekl pravdu a veškerou vinu svalil na velícího důstojníka, kterému patřila, ale věděl, že to bude těžké. S Grovesem toho už společně hodně zažili.

Když se žalobce naklonil dopředu a s rukama opřenýma o stůl řekl: „Seržante Grovesi, to vy jste zavolal přesné souřadnice pro záchranný let, ano?“, Groves zaváhal, ale Slater kývl hlavou, aby pokračoval. Nemělo cenu popírat zjevná fakta.

„Ano. Ale major Slater se jen snažil zachránit...“

„A vy jste věděl,“ pokračoval žalobce a v ruce točil brýlemi, „že účelem mise je transport civilní oběti do nemocničního zařízení, a nikoli člena ozbrojených sil?“

„Při vší úctě, pane, šlo o dítě,“ řekl Groves. „Co byste udělal vy? Uštkla ji zmije a...“

„Opakuji,“ přerušil ho znovu žalobce, „věděl jste, že se nejedná o člena Armády Spojených států?“

„Ano.“

„A přesto jste se podílel na podvodu?“

„Z mého rozkazu!“ vykřikl Slater a vyskočil z křesla. Obával se, že Groves neřekne nic na svoji obranu. „Seržant udělal jen to, co jsem po něm jako velící důstojník chtěl. Co jsem mu *nařídil*.“

Jak se dalo očekávat, dostal Slater příkaz, aby si sedl a zavřel pusu – víceméně takto formulovaný – nebo bude vyloučen z vlastního soudního řízení. Když se znovu posadil, zvedl se ze židle nadporučík Bonham a sám přistoupil k výslechu svědka, přičemž předložil v podstatě totéž tvrzení, ovšem právně zdůvodněné a rozvážnějším tónem. Slater mu dal přesné instrukce, aby Grovese zbavil veškerých nařčení.

Když byl seržant propuštěn ze svědecké lavice, protáhl se kolem Slaterova místa, a když ho míjel, zamručel: „Promiň, Franku.“

„Není co,“ řekl Slater.

Generál předsedající tribunálu opět požádal, aby spolu svědkové nemluvili, a když přerovnal štos svých papírů, vyzval právníky, aby přikročili k závěrečným řečem.

Žalobce, jehož sebevědomý výraz vypovídal, že věří ve vítězství, odříkal žalující litanii a vypočítal všechny články vojenského záko-

níku, které Slater porušil. Dokonce i Slatera překvapilo, že se za tak krátkou dobu stihl dopustit tolika přečinů. Pak se žalobce opět usadil, s rukama spojenýma na břiše, jako chlapík, který čeká, že se bude podávat dezert.

Nadporučík Bonham vstal s mnohem menší mírou sebedůvěry a pustil se do výkladu argumentů na obhajobu majora Slatera. Řeč byla z velké části plná právnické hantýrky, Slater však musel přečkat i dlouhé shrnutí svých vojenských a lékařských zásluh.

„Žádám, aby bylo v zápisu uvedeno, že major Slater narukoval do Armády Spojených států amerických před třinácti lety, poté co na Univerzitě Johnse Hopkinse obdržel diplom se specializací na tropická a infekční onemocnění a na Georgetownské univerzitě doktorský titul v oboru statistiky a epidemiologie v programu Veřejného zdravotnictví. Tato kvalifikace výjimečně dobře sloužila jemu i jeho zemi v některých z nejnebezpečnějších a nejintenzivnějších bojových situací od Somálska až po Sarajevo. Získal tři zvláštní vyznamenání a Purpurové srdce a dosáhl hodnosti majora, platné i v době tohoto slyšení. Major navíc trpí obzvláště chronickým druhem malárie, kterým se nakazil při výkonu služby. Přesto nikdy nepřipustil, aby mu nemoc bránila v plnění úkolů, kterými ho pověřila jeho instituce, Vojenský patologický ústav Spojených států amerických zde ve Washingtonu. Podle mého názoru by tato nemoc měla být uznána jako polehčující okolnost spáchaného přečinu. K jejím symptomům patří horečky, halucinační stavy a nespavost, které samy o sobě mohou přispět k iracionálnímu či impulzivnímu jednání. K jednání, které by major Slater, kdyby zcela ovládal své chování, nikdy neschvaloval, a tím spíše se ho sám nedopustil."

Slater musel uznat, že mladík mluvil dobře a přesvědčivě... i když ta část o malárii se mu protivila. Plukovníkovi nedal ránu a vrtulník nepřivolal kvůli malárii. Tady a teď, pohodlně usazený v soudní síni, bez záchvatů nemoci a s hlavou jasnou jako listopadová obloha za oknem, by byl znovu udělal přesně totéž. A příčinou nebyla jen malá Afghánka – ta byla jen příslovečnou poslední slámkou, která strhla záda velblouda. Střádalo se to v něm již roky. Viděl příliš mnoho hrůzy, byl svědkem příliš mnoha smrtí a příliš

mnoha zvěrstev. Přistál v příliš mnoha zpustošených částech světa, příliš špatně vyzbrojený k tomu, aby nabídl pomoc či úlevu. Pod moskytiérou v Darfúru se při měsíčním svitu konečně začetl do *Srdce temnoty* Josepha Conrada a rychle pochopil, proč mu dobrovolník z Oxfamu knihu vnucoval. Možná že se nevědomky stával onou záhadnou postavou, Kurtzem, jenž byl svědkem takové míry krutosti, kterou dokáže člověk způsobit, až se z toho nakonec zbláznil.

Když nadporučík Bonham dokončil svůj proslov, nařídil předsedající generál, aby byla síň vyklizena pro poradu soudců a Slater byl odveden do cely předběžného zadržení. Tam dostal kolu, pytlík chipsů a sendvič s vaječným salátem zabalený ve fólii.

„Nemáte hlad?“ zeptal se a posunul sendvič před svého právníka.

„Ano, ale zas ne tak moc.“

„Jakou máme podle vás naději?“ zeptal se a promáčkl zátku plechovky s kolou.

„Vinen ve všech bodech obžaloby – to je bez debat.“

Slater věděl, že má pravdu, přesto se mu to ale neposlouchalo dobře.

„Je tu však mnoho polehčujících okolností, které hrají ve váš prospěch, takže trest by mohl být mírný. A myslím si, že plukovník Keener má trochu pověst hajzla. To by také mohlo pomoct.“ Bonham ukázal na pytlík chipsů a řekl: „Pokud ale nebudete ani tohle...“

„Dejte si.“

Slater si posunul židli dozadu a zadíval se ven okýnkem posazeným vysoko ve stěně. Bylo potažené pletivem, kterým by neprolezlo nic většího než brouk.

Bonham si zkontroloval zprávy na BlackBerry, pár jich odeslal a pak ho odložil. Nasypal si do úst zbytky lupínků a otřel si prsty do kapesníku.

„Kvůli mně tady nemusíte zůstávat,“ řekl Slater.

Nadporučík odvětil: „Nemám teď nic jiného na práci.“

„Jak dlouho to asi bude trvat?“

„Těžko říct.“ Bonham zabubnoval prsty do desky stolu. „Možná bych ale mohl něco zjistit od soudního vykonavatele.“

„To byste mohl," řekl Slater. Než za sebou ale právník zavřel dveře, dodal ještě: „Byl jste dobrý."

K jeho překvapení se Bonham rozzářil. „Myslíte, majore?"

„Jo," odpověděl Slater. „Jen jste dostal mizerný případ."

Seděl sám v cele, srkal kolu a čekal. O několik místností dál o jeho osudu rozhodovalo pět soudců, kteří ho nikdy předtím neviděli. Bylo těžko představitelné, že se za několik minut, možná hodin dozví z úst generála ve výslužbě, jaké strašné následky budou mít jeho činy. Když o tom teď, o měsíc později, na opačném konci světa, přemýšlel, nijak si snahu zachránit holčičce život nevyčítal. Co jiného měl udělat, aby se pak na sebe mohl podívat do zrcadla? Co se týče rány... musel uznat, že to bylo přinejmenším nerozvážné. A nebylo to poprvé, co se dostal do maléru kvůli své prudkosti. Jakmile si ale vzpomněl na výraz plukovníka Keenera, samolibý tón, kterým mu oznámil dívčinu smrt... to se mu ruka okamžitě sevřela v pěst a měl chuť ho praštit znovu. Tentokrát by chtěl ale po celou dobu zůstat úplně bdělý a při vědomí.

Otázka byla, zda to tak bude brát i po pěti letech ve vězení?

V cele nebyly hodiny. Nebyl tu telefon, televize ani časopisy na čtení. Stěny byly postavené z betonových cihel, dveře byly z oceli. Nebylo tu nic, na co by se vězeň mohl dívat, mohl jen sedět a přemýšlet nad svým osudem, čemuž se Slater právě snažil ze všech sil vyhnout.

Sesunul se, hlavu si položil na dřevěnou desku stolu, odřenou a zjizvenou, která mu vůní připomínala třídy na základní škole, a zavřel oči. V noci nikdy nemohl spát, ve dne ho však únava často přemohla. Před pár dny zavolal své bývalé ženě Martě do Silver Spring. Nezněla tak docela nadšeně, že jí volá – a to ani ještě předtím, než jí řekl, proč se do Států vrátil. Když jí to řekl, zaslechl její vzdech, naplněný hlavně soucitem, ale i úlevou. Úlevou, že ukončila jejich vztah a že tento poslední akt sebeobětování už není její problém.

„Kde tě drží?" zeptala se, a Slater vysvětlil, že se jim zaručil, takže ho nechali do začátku soudu na svobodě. Bez pasu však stejně nemohl daleko utéct.

„Mám tě přijet navštívit?" řekla. „Pomohlo by ti to?"

Nevěděl, jak by mu to mohlo pomoct. Zavolal, jen aby jí pověděl, co se děje, kdyby se náhodou zajímala o to, kde je... nebo kdyby ji armáda informovala, že se její část vojenského důchodu výrazně zmenší.

Ne že by potřebovala peníze.

Měla teď za muže partnera v lobbistické firmě na K Street a její vlastní dermatologické firmě se také vedlo dobře. Našel její reklamy v místních časopisech a jednou nebo dvakrát viděl v lokálních zprávách její interview o botoxu a kolagenu. Ona měla to, co od života chtěla... a on měl to, co si zasloužil. Aspoň si říkal, že tak se na to většina lidí bude dívat.

Nevěděl, kolik času uplynulo, když se pro něj právník vrátil. Zdřímnul si a na tvář se mu obtiskly rýhy ve stole. V čele soudní síně seděli strnule v křeslech soudcové, ale jedna věc se změnila. Vzadu seděla na umělohmotné židli dr. Lena Levinsonová, ředitelka patologického ústavu, na klíně měla položenou tlustou složku a tvářila se přísně. Když na ni kývnul, upřela na něj pohled plný výčitek a pak zvedla k uchu telefon.

„Obžalovaný, prosím povstaňte," řekl generál a Slater se postavil po boku nadporučíka Bonhama. Překvapilo ho, že se mu trochu třásla kolena, což neplánoval.

Generál si odkašlal a pokračoval: „Rozsudek soudu v bodech obžaloby, která byla tomuto vojenskému soudu předložena proti doktoru Franku Slaterovi, majorovi Armády Spojených států amerických, zní následovně." Slater se napřímil, stejně jako Bonham, který byl tak bledý, že se Slater musel držet, aby mu nedal ruku kolem ramen.

„Vinen," slyšel Slater zřetelně, znovu a znovu. Nic jiného však neočekával.

To, čeho se bál, byla výše trestu.

A to se také odvíjelo nejhůř, jak mohlo. Byl zbaven hodnosti a propuštěn z armády. Nadosmrti ztratil nárok na plat i na veškeré příspěvky a bonusy. Teprve když generál došel k otázce vězení, na chvíli se zastavil, zatímco Slater se zadrženým dechem čekal, až spadne klec.

„K otázce trestu odnětí svobody, jež se v běžném případě k takovým přečinům váže, vyslechl soud vnější doporučení a četl vyjádření třetí strany, které bylo předloženo teprve před pár hodinami.“ Vrhl pohled na doktorku Levinsonovou. „Vzhledem k dlouholeté a cenné službě této zemi a v národním zájmu soud prozatím jednohlasně rozhodl proti jakémukoli trestu tohoto druhu.“

Žádné vězení? A v národním zájmu? Slater užasl, a dokonce i Bonham vypadal zmateně.

Generál předčítal pro zápis souhrn některých údajů – jména, data, posuzované články vojenského zákoníku – pak se rozhlédl po místnosti, jako by dával prostor pro případné námitky, a nakonec prohlásil: „Tento vojenský soud je tímto uzavřen.“

Slater, který se najednou po třinácti letech stal civilistou, i když s potupou, nemohl uvěřit svým uším. Bonham ho poplácával po zádech, a dokonce i generál mu věnoval pohled, který byl spíše smutný než odsuzující. Na cestě ze síně potkal Slater u dveří doktorku Levinsonovou.

„Předpokládám,“ řekl, „že vaše dnešní svědectví má co dělat s mým propuštěním?“

„Ano.“

„Děkuji,“ řekl s hlubokým vděkem. Byla to přísná stará vrána, ale věděl, že si spolu vždy rozuměli a měli se ve vzájemné úctě.

„A nyní si musíme pohovořit, doktore Slatere.“

„O národním zájmu?“

„Popravdě řečeno,“ řekla, „ano.“

KAPITOLA 4

Z Harleyho Vanea se stalo to, čemu se říká místní celebrita. Všechny noviny na Aljašce, v Oregonu a ve Washingtonu vyprávěly jeho zázračný příběh odvahy a přežití a pozornosti se mu dostalo dokonce i v několika rozhlasových pořadech a od několika televizních stanic na národní úrovni.

V nemocnici, kde se zotavoval první tři dny, poté co byl zachráněn, se k němu sestřičky chovaly jako k rockové hvězdě, a dokonce ho přišla navštívit Angie Dobbsová. Řekla mu, že bude mít v Yardarmu pití zadarmo, a ze způsobu, jakým to řekla, usoudil, že možná dojde i na něco dalšího. Konečně.

Dnes ráno mu doktoři slíbili, že ho pustí, pokud budou všechny jeho testy v pořádku. Harley věděl, že budou, cítil se zase dobře a potřeboval se sejít se svým bratrem Charliem. Sestřičky říkaly, že už se prý Charlie zastavil, jen několik hodin poté, co ho vyzvedl kutr Pobřežní stráže, ale Harley byl příliš zmatený, než aby si to pamatoval. Ve vzpomínkách měl velké bílé místo a často si přál, aby bylo ještě větší.

Příliš dobře si pamatoval, jak slezl po schodech do podpalubí. Po cestě si natáhl záchrannou vestu, do kapsy strčil světlici, pak ze stěny sundal požární sekyru a topůrko si strčil za pásek. Dovnitř se řinula voda z díry v trupu, protrženém kdesi pod nádržemi na kraby. Tisíce krabů byly náhle na svobodě, šplhaly po stěnách, visely ze stropu, plavaly v rostoucím příboji. Stařík Richter byl po kolena v ledové vodě a snažil se znovu rozpohybovat čerpadlo.

„Nejde to nahodit!“ zakřičel. „Nejde to nahodit.“

„Vypadni odsud!“ řekl Harley. „Okamžitě odsud vypadni!“

Ale Richter se otočil a pustil se znovu do práce. Harley věděl, že to je ten typ, který se raději utopí s lodí.

To teď Harley nepotřeboval. Brodil se ledovou vodou, krabi mu chňapali po botách a štípali ho do stehen. Popadl Richtera za kostnaté rameno. „Říkám ti, běž na palubu – ihned!“

„Měls mě to nechat prohlídnout, než jsme vyrazili,“ řekl Richter. „Říkal jsem, že se musí opravit.“

Další vlna udeřila do boku lodi a Richter se svalil do vody. Jedna ruka mu vystřelila do vzduchu a Harley po ní chňapl. Vytáhl Stařík opět na nohy, ale byl už celý pokrytý kraby, kteří hrabali klepety po jeho oblečení a cvakali jimi ve vzduchu. Harley odpálil jednoho velkého kraba, růžového jako žvýkačka, který mu lezl po hrudi.

„Vypadni!“ řval na Stařík, „nebo tě utopím sám.“ Hrubě ho postrčil směrem ke schodišti. Pak se prodral plovoucím harampádím k rakvi, stále ještě připoutané na přepravní pás. Šátral po lanech, i když měl prsty tak zmrzlé, že je skoro necítil, ale nakonec lana přesekl sekyrou. Provazy i plachta se svezly dolů a Harley namířil na rezavé petlice, které přidržovaly víko. Musel do každé udeřit několikrát, než povolily, a když se poddala i poslední, strčil sekyru ze strany do škvíry a víko vypáčil. Zvedalo se pomalu, se skřípotem, a Harley musel použít velkou sílu, než se úplně otevřelo a vlastní vahou přepadlo do vody. Ta vystříkla a pak se víko vznášelo jako surfovací prkno po nádrži.

Voda sahala Harleymu po stehna a začínal mrznout. Světla poblikávala, ale svítila. To, co uviděl v rakvi, vypadalo jako mumie – zkamenělá tvář, samé zuby a vlasy, se šklebila prázdnými očními důlky, ruce byly složené na ramenou. Přesto bylo možné poznat, že je to mrtvola mladého muže okolo devatenácti nebo dvaceti let, oblečeného do jakési vlněné haleny s kulatým límečkem a černého kabátu z tulení kůže. Na krku ale uviděl to, pro co přišel. Byl to jeden z oněch starých ruských křížů, které mají tři různě dlouhá ramena, byl ovšem osázený několika starými kameny, které se v slabém světle zeleně třpytily. Snažil se ho strhnout, ale držel na řetízku. I když mu to bylo odporné, neměl jinou možnost než sáhnout do rakve a zvednout hlavu mrtvoly. Když se jí dotkl, připomínala pytlík starých mušlí a zmačkaného papíru. Kůže šustila a lebka v jeho ruce nevážila víc než prázdné, křehké vajíčko.

Kříž ale pořád nešlo sundat.

Řetízek byl zamotaný do mladíkových dlouhých hnědých vlasů, a teprve když za něj několikrát škubl, tak silně, že hlavu málem utrhl od páteře, sjel přes týl.

Nacpal si ho hluboko do vnitřní kapsy bundy a pečlivě zapnul zip. Několik krabů už se vyšplhalo přes okraj rakve a zasypalo mrtvolu. Klepety trhali zbytky látky a zkoumali maso pod ní. Jeden z nich škubal za jeden z palců a už ho skoro utrhl.

Nech je bejt, řekl si Harley, *a čím rychlejc, tím líp*. Hladina pořád stoupala. Už mu sahala po pás a loď se tak nakláněla, že stěží udržel rovnováhu, když se natáhl po zábradlí schodiště. Ručkoval, aby se vytáhl nahoru. Voda za ním se vzdouvala a něco tvrdého ho neodbytně bouchalo do lýtek. Když se obrátil, uviděl víko rakve, které plavalo spolu s ním nahoru do schodů a jako věrný chrt ho zlehka kousalo do pat.

Na palubě panoval totální chaos. Kvílící vítr rval lana a klece a už byl spuštěný záchranný člun. *Taky na vás seru*, pomyslel si Harley, *vypadá to, že je to každý za sebe*.

Napadlo ho, kdo se asi dostal na palubu a kdo ne. Z moře vyletěla světlice, v jejímž smrtelně bílém světle zahlédl na pravoboku člun, jak se kolébá mezi dvěma mocnými vlnami. Námořníci se snažili dostat dál od *Neptunu II*, aby je nestáhl dolů, až se potopí. Harley měl dojem, že u kormidelní páky rozeznal Farrella a že zahlédl Lucase, jak se tiskne k havlinkám. Přes poryvy větru, které mu ucpávaly uši, ale zaslechl odněkud z paluby hlas – Richtera.

Stařík v oranžové záchranné vestě byl přitisknutý ke stěžni.

Nerozuměl mu ani slovo – co na tom záleželo? – ale viděl, jak zvedl ruku a ukázal na moře, na vynořující se černou masu Ostrova svatého Petra. Už byl veliký jako hora a Harley přes spršky vody a vlny viděl vyčnívající kameny, které trčely z moře jako opevnění podél celého jeho pobřeží.

Na oblohu vystřelila další světlice a tentokrát zanechala zářivě zelenou stopu. V jejím světle zahlédl záchranný člun, jak se točí dokola ve víru, až se najednou vysvobodil a narazil do skalisek. Posádka se vysypala jako lentilky z krabičky a rozštípané kusy dřeva se rozletěly na všechny strany. Než zelené světlo dohaslo, viděl Harley

vznášející se vesty svých námořníků, uchvácené víry, které jednoho po druhém stáhly dolů a zahubily v hněvivém černém příboji.

Když pohlédl vzhůru na kapitánský můstek, modře zářící monitor počítače právě proletěl oknem ven a světla zhasla. Paluba se pod Harleym zakymácela a on sklouzl s roztaženými končetinami mezi krabí klece. Stále ještě byly plné. Jestli se později loď se zavřenými klecemi potopí, budou se krabi muset žrát navzájem, dokud všichni nepochcípají.

Harleyho myšlenky běžely jako o závod, přemýšlel, zda má zůstat na vraku, nebo se pokusit dostat do kabiny posádky pro nafukovací člun. Vtom se ale na levoboku přes hrazení paluby převalila vlna a odnesla ho po hlavě do moře. Vmžiku se celý ponořil do ledové vody, málem mu to vyrazilo dech z plic a sůl ho pálila do oslepených očí. Snažil se probojovat na hladinu, ale voda byla tak rozvířená, že neměl ponětí, kde je nahoře a kde dole. Snažil se dostatečně zklidnit, aby ho vzduch v plicích a v záchranné vestě vyrovnal a nasměroval k hladině, ale nezdálo se, že by to fungovalo. Zpanikařil a odrazil se nohama i rukama. Do něčeho narazil, do skalnatého výčnělku, který použil k odrazu. Lapaje po dechu se vynořil na hladině a tápal kolem sebe, až nahmatal něco, co plavalo vedle něj. Bylo to dřevěné, a když se k tomu těsněji přivinul, ucítil hrubý reliéf. Pochopil, že je to víko rakve.

Podařilo se mu na něj zpola vyškrábat a oběma rukama ho obejmout. Vlny ho zvedaly do výšky a vrhaly dolů, pořád dokola, až ho nakonec pronesly úžinou mezi dvěma rozeklanými skalisky uprostřed vzdouvajícího se moře. Sotva dokázal sledovat, kam míří, a ruce měl tak zkřehlé, že nevěděl, jak dlouho se ještě udrží. Když ale ucítil, jak dře koleny o kameny a mušle na břehu, nějak se mu podařilo vstát a probojovat se pulzujícím vlnobitím až k pláži. Tam se rozechvělý zhroutil na zem. Kříž, který měl stále uložený v kapse, ho tlačil do žeber.

Měsíční světlo rozzářilo víko rakve, které plulo, dokud se nezastavilo na oblázcích a písku.

Jak dlouho tam ležel, neměl ponětí. Zem byla studená a tvrdá, ale v porovnání s ledovým mořem se zdála teplá jako peřina. Několikrát

se zhluboka nadechl a vykašlal sůl a kamínky, které se mu přilepily na rty. Věděl však, že když tu bude dál ležet, umře podchlazením. Převalil se na záda a upřeně se zadíval na oblohu, po které se hnaly hradby hněvivých mraků, mezi nimiž mohl rozeznat vzdálené hvězdy, jiskřící jako dírky po špendlíku. Jako pes se zavrtěl od hlavy k patě, aby setřásl vodu, posadil se a zíral na moře. Po *Neptunu II* nebo ostatních námořnících nebylo ani stopy. I jejich světlice už dávno zmizely z oblohy. Harley se modlil, aby Pobřežní stráž byla na cestě.

Zápolil s popruhy záchranné vesty, až je trhnutím otevřel, a pak šmátral v kapse po světlici, kterou si tam zastrčil. Nechtěl ji použít příliš brzy, zároveň ale nevěděl, jak dlouho v tomto stavu přežije. Hledal na pobřeží nějaký přístřešek, ale nic tam nebylo. Nebyl tam ani kámen, za kterým by se dalo schoulit.

Zbývalo leda nějakým způsobem zlézt útes, ale to by bylo nemožné i za bílého dne a s náležitou výbavou a lany. Harley vždy opovrhoval horolezci. Stačilo mu, že riskoval život při lovu krabů, za to ale měl prachy. Proč chtít slávu za to, že vylezeš na hromadu šutrů?

Vítr ho tahal za rukávy bundy a musel si chránit oči před sprškami mořské vody. Natahoval uši, jestli neuslyší něco jiného než burácení větru, a snažil se zahlédnout nějakou známku přicházející pomoci.

Ale nic nebylo slyšet ani vidět. Umrzne tu – všechny ty zasrané legendy jsou pravdivé a on bude jen další ubohou duší, která tu bude strašit – a navíc umře s první špetkou štěstí, které ho po letech potkalo, nacpanou v kapse bundy. Cítil, jak ho ruský kříž vykládaný smaragdy dloube do žeber.

Přikrčil se, aby na něj tolik nefoukalo, a světlici si strčil mezi boty nasáklé vodou. Sáhl do bundy, chvíli zápolil se zipem a pak vytáhl kříž. Byl těžký, stříbrný, se smaragdy na jedné straně, a když ho Harley obrátil, s nějakým nápisem na druhé. Ačkoliv o něm nic víc nevěděl, věděl, že bude mít nesmírnou cenu. Charlie bude vědět, nebo Vojnovič z Nome.

Tedy, pokud najdou jeho tělo.

Ještě jednou prozkoumal noční oblohu a tentokrát se mu zdálo, že v dálce uviděl blikající světlo.

Jen na vteřinu.

Blikající červené světlo.

Pak ho však uviděl znovu.

Napěchoval kříž zpátky do kapsy, vyskočil na nohy, světlici v ruce. Strhl bezpečnostní víčko, podržel ji ve výšce a škubl za šňůrku.

Světlice vyletěla na oblohu a nechala za sebou stopu z bílých jisker, než vysoko, vysoko nad ním rozkvetla sprškou zářivě zeleného světla, které zalilo celou pláž.

„Tady!" volal Harley, vyskakoval nahoru a dolů a mával rukama. „Tady!" Věděl, že ho nemůžou vidět, věděl, že ho nemůžou slyšet, ale aspoň mu to znovu rozproudilo krev v žilách. „Tady jsem!"

Není možné, aby světlici přehlédli, říkal si, to není možné.

A ještě než se zelené paprsky začaly rozpadat a vítr je rozfoukal, uviděl Harley, jak se červená světla přibližují k ostrovu, a uslyšel – nebo si to jen představoval? – řev vrtule helikoptéry.

Pane Bože, on se z toho dostane. Možná byl kříž nakonec jeho talismanem.

Nebo ne.

Jen co v něm zažehl plamínek naděje, zahlédl koutkem oka na vzdáleném konci pláže nějaký pohyb.

Jen stín, čmuchající v písku a štěrku.

Zelená záře z oblohy téměř zmizela, v mizejícím světle ale zahlédl, že se ke stínu připojil druhý. Pohybovali se při zemi a pomalu, jako by je přilákala světlice, jejich zájem se však obracel k něčemu lepšímu.

Harley znovu pohlédl na moře a uviděl blížící se světla vrtulníku.

Pak se obrátil zpět ke konci plážové kosy a všiml si, že ze dvou stínů se staly tři.

Potom čtyři.

Měl nutkání zakřičet na pilota Pobřežní stráže, přitom se však děsil toho, že by k sobě obrátil pozornost šelem, které nebyly dál než několik set metrů. Věděl, co to musí být – ostrovní černí vlci.

Nebo pokud věříte pověstem, zatracené duše dávno zemřelých Rusů.

Nevěděl, co dělat, ale instinktivně se rozběhl k pulzující mořské hladině. Kdyby to bylo nutné, mohl vlézt zpátky do vody a pokusit se přidržet jednoho z nejbližších balvanů. Vlci neumějí plavat.

Umějí ale stopovat a Harley v hrůze pozoroval, jak nejspíš nasáli jeho pach a zvedli čumáky do vzduchu. Harley se rozhlédl po nějaké zbrani. Vedle něj leželo víko rakve, ale to sotva dokázal zvednout, natož aby se jím oháněl v boji. Vypáčil z písku kámen a ještě jeden a stiskl je v dlaních.

Vrtulník se snesl blíž, ale zjevně se bál, aby se listy vrtule příliš nepřiblížil k útesu, obzvlášť při tak silném větru.

Oslnivě bílé světlo pátracího reflektoru se náhle natočilo k němu, nejprve přejelo po kamenech a mělčinách, pak se obloukem svezlo na pláž a zaměřilo se na víko rakve. Harley vběhl do kuželu světla, mával a křičel, načež dunivý hlas, rušený větrem, řekl: „Vidíme vás!“

Byla to nejlepší dvě slova, jaká kdy Harley slyšel.

Když ale obrátil pohled k pláži, zjistil, že vlci ho také spatřili.

„Odstupte co nejdále od útesů!“

Světlo na něj dál mířilo, zatímco čvachtal po kotníky ve vodě.

Z vrtulníku začali spouštět drátěný koš, houpající se na konci dlouhého, tlustého nylonového lana. Lano se odvíjelo velkou rychlostí, takže koš sebou trhal jako pavouk běžící po pavučině.

Ale ne tak rychle, jak si Harley přál. Vlci zarývali tlapy do kluzkého kamení a mokrého písku a nabírali na rychlosti.

„No tak, pro Krista Pána!“ vykřikl Harley. „No tak!“

Koš sebou divoce házel, zmítán protiproudy větru, který vanul nad pláží.

Vedoucí vlk se k němu řítil hlava nehlava – jak by ho mohl osvětleného kuželem světla přehlédnout? – a Harley pobíhal sem a tam ve snaze odhadnout, na jaké místo koš dopadne.

„Spusťte ho!“ řval. „Spusťte ho!“

Koš se zhoupl jako kyvadlo, přímo nad jeho hlavou, ale když Harley vyskočil, boty se mu zabořily do bláta a písku.

Koš odletěl pryč, zatímco vlčí smečka se přibližovala. Voda cákala, jak vedoucí vlk uháněl podél moře.

Harley si oklepal z bot písek, a když se koš zhoupl zpátky, znovu vyskočil a tentokrát se mu podařilo chytit se pletiva.

„Připoutejte se!“ uslyšel shora. „A pevně se držte.“

Harleymu nemusel nikdo říkat, aby se pevně držel. Hodil do koše zadek, přehodil si okolo pasu popruh a zasunul sponu do třmenu a pak se ze všech sil přitiskl k lanu.

Vůdce smečky se po něm vrhl přesně ve chvíli, kdy Harley ucítil tah navijáku. Vykopl nohou a trefil vlka do vrčící tlamy. Koš se vznesl nad příbojem, jak vrtulník manévroval pryč od útesů.

Harley viděl, jak se pod ním kamenitá pláž vzdaluje a vlčí smečka, která přišla o svoji kořist, se pere u víka rakve. *Těsně, hoši, těsně,* pomyslel si s jásotem.

Stoupal výš a výš, pohupoval se v ledovém vzduchu, a pláž mizela ve tmě. Ještě těsně před tím, než ho vytáhli do břicha helikoptéry, se mu ale zdálo, že uviděl, jak se v šeru, na vršku nejvyššího útesu vznáší žluté světlo podobné lucerně.

KAPITOLA 5

„Děkuji, že jste si udělal čas," řekla doktorka Levinsonová, když Slater vklouzl do konferenční místnosti s dvacetiminutovým zpožděním.

Vzhledem k tomu, jak moc jí byl zavázaný, přijít pozdě na první setkání, o které po soudu požádala, bylo to poslední, co si přál. „Promiňte, měl jsem potíže u vstupu."

Potíže, se kterými měl počítat. Provoz na silnicích ve Washingtonu, D. C., byl v pondělí ráno vždy špatný, dnes to ale bylo poprvé od procesu, kdy se pokusil do Vojenské nemocnice Waltera Reeda vejít vstupem pro zaměstnance na Aspen Street. Jeho důstojnický status už byl zrušen – armáda si uměla zatraceně pospíšit, když chtěla – a i když ho ochranka dobře znala, musela ho zadržet, dokud mu nebyla udělena propustka. Tím spíš, že mířil do VPÚ, Vojenského patologického ústavu, jehož práce se smrtelnými infekcemi a biologickými zbraněmi patřila v zemi k nejutajenějším projektům. Doktor Slater, jak ho teď jednoduše oslovovali, dostal návštěvnickou kartu na jeden den, novou etiketu na sklo auta a poučení, aby od této doby používal vstup pro veřejnost na 16. ulici.

„Promiňte, pane," řekl voják u přepážky, když konečně zdvihl závoru.

Slater odvětil: „Neomlouvejte se – a nemusíte mi říkat pane, nejsem už major."

„Ne... pane doktore."

Slater vjel služebním Fordem Taurus, který bude asi brzy muset vrátit, do obrovského komplexu, projel okolo několika budov, včetně Vojenského muzea lékařství (nyní Národního muzea zdraví a lékařství), než zaparkoval na svém rezervovaném místě v patře A ústavních garáží. To mu vzít nemohli – stále ještě pracoval jako vedoucí epidemiolog v Oddělení patologie infekčních a tropických

nemocí. A podle doktorky Levinsonové bylo teď zapotřebí jeho odborných znalostí v otázce národního zájmu.

Zatím však viděl jen konferenční stůl a za ním posazenou doktorku Levinsonovou, která soustředěně hleděla do otevřeného notebooku před sebou.

„Jak se cítíte?“ zeptala se, ale nebyl to pouhý zdvořilostní dotaz. „Měl jste v poslední době recidivy malárie?“

„Je mi dobře,“ řekl a namáhal se, aby ho nezradil hlas a aby nesklopil pohled. Setřásl kabát – běžel přímo nahoru, bez zastávky v kanceláři – a posadil se ke stolu. Modrý oblek na jeho postavě volně visel, v Afghánistánu zhubnul.

„Nelžete mi, doktore Slatere. Je to důležité.“

„Jsem k vašim službám,“ řekl ve snaze otázku obejít, „cokoli bude třeba.“

Nevěděl, zda mu uvěřila, nebo byla jen pevně rozhodnutá získat ho do služby, než aby se víc vyptávala. Když se ale v křesle opřela a pozorně si ho prohlédla, řekla: „Každý máme své známosti, a zkrátka, já je musela u vašeho soudu využít skoro všechny.“

„Rozumím,“ řekl, „a vážím si toho.“

„Dobře, to ráda slyším. Protože vám teď řeknu, jak mi to můžete oplatit.“

„Sem s tím.“

„Máme problém.“

Zatím nic zvláštního. Slaterova práce byla samé řešení problémů.

„Na Aljašce.“

To už zvláštní *bylo*. Slater už byl vyslán do mnoha dalekých míst, ale zřídka někam ve Spojených státech.

„Nejdřív chci, abyste se na něco podíval.“ Uhodila do několika kláves na notebooku, a na plátně, které se za ní rozvinulo, se objevil snímek. Byla to fotografie zasněžené cesty, lemované dlouhou řadou telefonních sloupů, které byly ovšem všechny divně nakloněné.

„Tuto fotku pořídili před pár dny u města jménem Port Orlov.“

„O tom jsem nikdy neslyšel.“

„Nikdo o něm neslyšel. Je to malinká rybářská vesnice na severozápadním výběžku Sewardova poloostrova. Je odsud i tahle fotogra-

fie," řekla, ťukla do klávesnice a objevil se obrázek domu se sedlovou střechou, který se svezl ze základů.

„A tady je inuitský totem, který stál ve středu města od roku 1867, na památku dne, kdy Rusové prodali aljašské území Američanům." Starý dřevěný sloup s vybledlým nátěrem na tvářích orlů a vyder nějakým zázrakem ještě stál, byl ale tak nakloněný, že Slaterovi připomínal Šikmou věž v Pise. Půda se očividně posouvala, ale to byla otázka pro geology, ne?

„Seismická aktivita?" zeptal se, ale doktorka Levinsonová zavrtěla hlavou.

„Kontrolovali jsme veškerá seismologická data a tím to není, ne."

Opět zaťukala do klávesnice a objevila se série snímků spadlých poštovních schránek, popraskaných betonových schodů a zborcených mol.

„Je to klimatickými změnami," řekla. „Průměrná teplota vzduchu roste, pobřežní proudy se oteplují... a permafrost začíná tát."

Fajn, to znělo jako zcela rozumný závěr. Pořád ale nechápal, jak by to asi mohlo spadat do jeho pole působnosti.

Jako by doktorka Levinsonová uhodla, na co myslí, klikla na další snímek. „A pak se objevilo tohle," řekla.

Nejdřív si myslel, že jsou to jen staré tmavé dveře nebo nějaký starožitný stůl, pak se ale podíval pozorněji a poznal, že je na povrchu umně vyřezaný obraz klasické postavy, možná nějakého svatého, ve splývavém rouchu, se svazkem klíčů v ruce.

„Předpokládám, že to je víko nějaké rakve," řekl Slater, a když ho neopravila, dodal: „ale co je to za postavu?"

„Svatý Petr, který drží klíče k nebi a peklu."

„Odkud to pochází?"

„Pobřežní stráž ho vylovila. Jedna rybářská loď ho vytáhla v sítích, a když narazila na skály a potopila se, jeden z členů posádky se na něj pověsil a držel se tak dlouho, dokud se nedostal na břeh."

„To zní jako z *Bílé velryby*."

„Jmenuje se Harley Vane a podle toho, co jsem četla v úvodní zprávě, je to pěkný číslo. Vyžádal si víko jako zachráněný náklad a nechal si ho."

To se zdálo Slaterovi trochu divné, ale třeba kdyby měl příležitost projet se na víku rakve, taky by k němu přilnul. „Odkud je to víko?“

„Hádáme, že nejspíš pochází ze hřbitova na ostrově zvaném Svatý Petr, několik kilometrů na západ od Port Orlova.“

Objevil se další snímek. Letecký pohled na mohutný černý ostrov s hradbou mlhy přilepenou k jeho břehům.

„Ostrov je téměř nedobytný, jedné sektě náboženských fanatiků ze Sibiře se to ale okolo roku 1912 přesto podařilo.“

„Neříkejte, že tam ještě dneska někdo je,“ řekl Slater, přestože se už při prvním pohledu na nepřívětivý ostrov musel ptát, jak ho vůbec někdo někdy mohl považovat za domov.

„Nikdo živý,“ řekla Levinsonová, naklonila se dopředu, se založenýma rukama a vážným výrazem. Podívala se na něj přes obroučky bifokálních brýlí. „Všichni zemřeli, během jednoho či dvou týdnů. V roce 1918.“

Datum mluvilo za vše, Slater konečně pochopil, k čemu to všechno směřovalo. „Španělská chřipka?“

Levinsonová přikývla.

Všechno do sebe začalo zapadat. „Takže na ostrově probíhají stejné změny jako v Port Orlovu.“

Čekala tiše, zatímco si to dával dohromady.

„A jak taje permafrost, věci, které v něm ležely pohřbené, se dostávají na povrch. Věci jako třeba staré rakve.“

„Hřbitov byl postaven na útesu, dál od samotné osady,“ doplnila další dílek skládačky. „Útes se ale začal bortit.“

A padají z něj rakve... rakve s oběťmi chřipky. „Panuje obava,“ přemýšlel nahlas, „že by mohl být ve zmrzlých tělech virus španělské chřipky stále živý?“

„Je to malá pravděpodobnost,“ přitakala, „ale i s touto eventualitou musíme v každém případě počítat.“

Slaterovi jako epidemiologovi nemusel nikdo říkat, co by se mohlo stát, kdyby se španělská chřipka dostala opět do světa. Za pouhých pár let prošla epidemie španělské chřipky celým světem, a přestože stále existovaly dohady ohledně přesného počtu obětí, obecně se přijímal počet padesáti milionů. Slater osobně byl toho názoru, že

počet obětí na indickém subkontinentu byl hrubě podhodnocen. O čem nikdo nepochyboval, byl fakt, že španělská chřipka byla tou nejničivější pohromou, která kdy lidstvo zasáhla, a že ji dodnes nikdo zcela nerozluštil, ani nepřišel na způsob, jak s ní bojovat. Její oběti zemřely strašnou smrtí, doslova se utopily v pěně z vlastní krve a výkalů. A přestože právě zde, ve Vojenském patologickém ústavu, byly provedeny některé z nejzásadnějších výzkumů genetické struktury nemoci, vědecká obec se stále nepřiblížila k jejímu protiléku.

„A ten Harley Vane," pokračoval Slater ve svém myšlenkovém pochodu, „se dostal do přímého kontaktu s tělem v rakvi?"

„Tvrdí, že ne," odpověděla doktorka Levinsonová. „Říká, že v sítích našli pouze víko." Řekla to tónem, který napovídal, že si není jistá, zda tomu lze věřit. „A všichni zbylí členové posádky zemřeli na moři."

Dřevěná deska, i kdyby byla sto let součástí rakve, žádnou nákazu obsahovat nebude; tím si byl Slater jistý. Byl si ale jistý i tím, co dál doktorka Levinsonová vyslovila za ně za oba.

„Musíme hřbitov zajistit," prohlásila, „dřív než z něj vylezou další rakve. A musíme to udělat hbitě a pokud možno bez humbuku. Na takovou rychlou a pečlivou práci jste expert, doktore Slatere."

Přijal kompliment bez komentáře. Byla to pravda.

„A pak budeme muset vyzvednout jedno nebo dvě těla, provést obvyklý odběr vzorků, pečlivě je prozkoumat a analyzovat podle protokolu pro 3. stupeň biologického rizika." Našpulila rty a čekala. Ozýval se jen tichý hukot čističky vzduchu, která obsluhovala celou budovu, všechny kanceláře a laboratoře odshora až dolů. Doktorčina slova visela ve vzduchu v očekávání odpovědi, Slater ale mohl dát jen jednu odpověď.

„Kdy mám odletět?" zeptal se.

„Včera."

KAPITOLA 6

Carské Selo, 1916

Noc prořízl pláč jejího bratra, nesený ozvěnou po dlouhých mramorových chodbách a rozléhající se po palácových schodištích. Anastázie – či krátce Ana – se posadila v posteli. Olga, zachumlaná rovněž do hromady pokrývek, již byla vzhůru. Už se to stalo tolikrát.

„Chudáček Alexej," řekla Ana. „Opět se to zhoršuje."

„Nemůžeš nic dělat," řekla Olga. „Nikdo z nás nemůže nic dělat."

„Je tu doktor Botkin."

„Ani doktor Botkin nemůže nic udělat," řekla Olga zmoženě. „Jdi zase spát."

Olga vytáhla jeden z nadýchaných polštářů a schovala pod něj hlavu, ale Ana nemohla usnout. Alexej vykřikl, bylo slyšet běh nohou v pantoflích venku v síni a Ana se musela jít podívat, co se děje. Vstala z postele, oblékla si prošívaný kabátek z čínského hedvábí – dárek od nekonečně štědrého emíra z Buchary – a vyplížila se do síně. Když se ji pokusil následovat její malý hnědý kokršpaněl, nohou ho postrčila zpátky do ložnice.

O několik dveří dál viděla, jak se z carevičova apartmá line světlo, a slyšela hlasy, které se o něčem naléhavě dohadovaly. Následník trůnu byl totiž tou nejcennější věcí v celém císařství, cennější než Anastázie i její tři sestry dohromady (a žádná z nich proti tomu neprotestovala, tak se zkrátka věci měly). Jako jediný z pěti dětí ovšem také trpěl smrtelnou nemocí. Hemofilií.

Celá rodina přijela do královské rezidence před týdnem, v naději, že zde nalezne oddech od náročného života plného reprezentačních povinností v Zimním paláci v Petrohradě. Carské Selo, čili „carova vesnice", ležící jen dvacet kilometrů od hlavního města na soukromé železniční dráze, tvořilo přes tři sta skvostně upravených, přísně

střežených hektarů půdy, po kterých si vykračovali pávi, kteří máchali třpytivými ocasními pery, a volně se procházelo stádo ochočených jelenů. Po pozemcích, ohraničených železným plotem, projížděli na koních po celý den kozáci s šavlemi a z každého okna dvou set palácových pokojů bylo vidět stráže na obchůzce. V nejbližší vesnici pak byla navíc umístěna posádka pěti set vojáků.

Každý pokoj v paláci, který nechala v osmnáctém století postavit Kateřina Veliká, zdobily křišťálové lustry a orientální koberce zářivých barev. Místnosti vyhřívala a vůní plnila obrovská porcelánová kamna. Všude kvetly ve vázách čerstvé květiny, vypěstované přímo v zahradních sklenících i přivezené z dalekých císařských zahrad na Krymu. Zástupy lokajů, oblečených do řady různě odlišených livrejí, v tichosti vykonávaly každý úkon, od otevírání dveří po nošení mís s kouřící esencí z jednoho pokoje do druhého. Úkol vstupovat do místností před carem Mikulášem a carevnou Alexandrou připadal především čtyřem z nich – Etiopanům, o jejichž kůži si Ana říkala, že svítí silně a jasně jako ebenové dřevo. Stačilo pohlédnout na jednoho z hrozivých černých sluhů se šperky na turbanech, v brokátových vestách a s nablýskanými zahnutými šavlemi, a každý dostal varování, že vchází jedno z ruských císařských veličenstev.

Dva sluhové teď stáli po stranách dveří do Alexejova pokoje, ale ani se nepohnuli, když čtrnáctiletá velkokněžna Anastázie vcupitala do předpokoje. Několik carevičových lékařů se radilo v kroužku u krbu a nervózně si hladilo brady, zatímco vnitřní pokoje slabě osvětlovaly elektrické lampy s těžkými látkovými stínidly. Na posteli seděla císařovna, červenavě zlaté vlasy spěšně stažené do drdolu, a prsty přejížděla synovi po čele. Vedle ní stál doktor Botkin, statný muž, kterého nikdo neviděl oblečeného jinak než v černém redingotu (nosil ho dokonce, všem pro legraci, i na pláži v Livadiji), a držel u světla teploměr. Nevypadal potěšeně, a když promluvil, Alexandra jen přikývla.

Ana se po krůčkách plížila do pokoje, až konečně zahlédla bratra, schouleného hluboko v posteli, s hlavou podloženou hromadou polštářů a další hromadou pod oteklou nohou. Včera spadl z houpačky – úraz, ze kterého by Ana i její sestry vyšly nanejvýš s odřeným

kolenem, jenže pro Alexeje mohl být takový úraz osudný. Ana si se sestrami v dětství už mnohokrát vyslechly, že do bratra nesmějí ani strčit. Říznutí či škrábanec, které na povrchu vypadaly nevinně, mohly pod kůží způsobit hluboké, nevratné poškození, protože krev – namísto srážení – nelítostně vnikala do kloubů a svalů. Jeho levá noha byla teď nateklá do dvojnásobné velikosti, pevně obvázaná gázou, která byla jednou za pár hodin vyměňována, protože hromadící se krev prosakovala póry kůže ven. Jindy jasné, uličnické oči byly teď zapadlé hluboko do tváře, uprostřed kruhů černých jako saze.

Otec byl na diplomatické misi v Polsku, ale Ana soudila, že již jako obvykle obdržel telegram a spěchal co nejrychleji zpátky, jak jen mu to rychlost vlaků a kočárů dovolila.

Pokaždé když se něco takového stalo, vyvstávala jedna otázka: *Přežije mladý následník tento záchvat?*

Ana si tak strašlivou věc nedokázala představit. Bylo by to, jako by se zhroutilo samo nebe. Nebyla si jistá, jak by její rodiče – a zvláště její matka – takovou událost snesli. Bylo to nemyslitelné... a tak se urputně snažila nikdy na to nemyslet.

„Jak to, že jsi vzhůru?“ řekla matka, když si jí najednou všimla. „Měla bys být v posteli.“

„Uzdraví se Alexej?“

„Alexej se uzdraví,“ vstoupil do hovoru doktor Botkin. „Postaráme se o něj. Měla by ses vrátit do postele. Vůbec se nemusíš bát.“

Matka se slabě, ale nepřesvědčivě pousmála a Ana přistoupila blíž k posteli. Bratr ji zahlédl a pokusil se o úsměv, ale záda se mu v náhlém záchvatu bolesti napjala jako luk, jeho oči se ponořily ještě hloub a z úst mu vyšel zmučený výkřik. Císařovna si přikryla uši dlaněmi a pak je, jako by se styděla za svoji reakci, zase rychle stáhla dolů a uchopila synovy zpocené ruce.

Skříňové hodiny odbily dvanáctou, a jak dozněl poslední úder, ozvaly se z venkovního dvora hlasy stráží a pak dupot kopyt. Ana běžela k oknu a rozhrnula těžké závěsy v očekávání, že uvidí otce, cara, jak seskakuje z kočáru. Namísto něj ale uviděla urostlého muže v černé kutně, jak slézá ze staré kobyly s propadlým hřbetem.

Byl to Grigorij Rasputin, *starec*, čili svatý muž, ze Sibiře.

Matka stála vedle ní, bílými klouby svírala závěs a hlesla: „Bohu díky."

I Ana vzdala modlitbu. Jestli mohl být její bratr zachráněn, pak jedině mnichem s dlouhým černým vousem, mohutnýma rukama a tváří poďobanou od neštovic. Už dřív byla svědkem toho, že to dokáže.

O pár minut později vstoupil do pokoje a všichni přítomní, včetně carevny, jako by ustoupili do stínu. Přestože už jen jeho jméno – které znamenalo „prostopášník" – by mělo sloužit jako varování, jednalo se s ním naopak zdvořile, a dokonce úslužně (což bylo běžné, když byla přítomna Alexandra, jeho nejvřelejší podporovatelka i přítelkyně). Roucho měl převázané roztřepeným koženým páskem, holínky zablácené a vycházel z něj pach stájí, jeho oči si však zjednávaly pozornost. Ana nikdy takové oči, jako měl Rasputin, neviděla – modré jako Balt a pronikavé jako dýka. Když řídil večerní modlitbu Any a jejích sester, cítila, že mu nic neuniklo, že jí viděl do srdce i do duše a vše podléhalo jeho odpuštění. A přestože byl vcelku laskavý ke všem sourozencům, Ana vždy pociťovala, že je mezi ní a jím zvláštní pouto.

„Jsi nejmladší sestra," svěřil se jí jednou, „ale tobě je určen mimořádný osud. Dokonce i tvé jméno – Anastázie – pochází od svaté Anastázie, která je známá jako ‚lamačka okovů'. Věděla jsi to, dítě moje?"

Už jí to někdo říkal. Otec prý na její počest osvobodil v den jejího narození několik mladých politických vězňů.

Ale o tom, jaké okovy ona sama zlomí, jí mnich nic neřekl a ona nikdy neměla odvahu se zeptat.

Matka vlekla *starce* k posteli, zatímco doktor Botkin diplomaticky ustoupil stranou. Ana věděla, že doktor s Rasputinem nemají vřelý vztah, ale věděla také, že matka v posledku důvěřovala svatému muži, a ne doktorovi. Všichni to věděli.

Nejlépe Rasputin.

Mnich stál u nohou postele, tyčil se nad utrápeným carevičem a s očima obrácenýma k nebi šeptal modlitbu. V jedné ruce tiskl

těžký kříž vykládaný smaragdy, který mu na stříbrném řetízku visel kolem krku. Ana ho jednou zahlédla v matčině světle fialovém budoáru spolu s dalšími proslulými romanovskými šperky.

Bradka mu trčela jako včelí hnízdo a jeho slova duněla jako ozvěna vzdáleného vlaku. Tiše a monotónně. A přestože Ana nedokázala rozluštit, co říká, byl to podivně uklidňující zvuk. Viděla, jak se bratrův pohled obrátil k Rasputinovi, jeho sténání po chvilce ustalo a jeho dech nabyl na pravidelnosti. Už dřív byla svědkem takové proměny, avšak ani ona, ani nikdo jiný zjevně nevěděl, co ji způsobilo. Matka ji přičítala Boží moci – „Bůh promlouvá skrze otce Grigorije" – ale dvorní lékaři nad tím kroutili hlavou.

Rasputin přešel k boku postele a sevřel chlapcovy ruce ve svých hrubých tlapách. „Krvácení přestane," řekl, „bolest odezní." Hladil carevičovy ruce, zatímco carevna přihlížela skrze záplavu slz. Opakoval ta slova znovu a znovu, až dodal: „Odpočineš si, Alexeji. Odpočineš si. A až se probudíš, bolest neucítíš." Naklonil se blíž, takže jeho vous zakryl chlapcovu tvář a kříž spočinul na povlečení, a chlapce políbil na tvář. „A zavoláš si pro svoji ovesnou kaši s medem a marmeládou." Usmál se úsměvem křivým jako pěšinka, která se klikatila středem jeho slepených vlasů, a neslyšně vyslovil další modlitbu. Když odstoupil od postele, zbyla po jeho zablácených holínkách na koberci kaluž.

Ale Alexej už se nesvíjel bolestí. Jako zázrakem usnul a Rasputin všem tichým mávnutím rukou – jako by byl sám car – pokynul, aby se přesunuli do sousedního pokoje.

„I ty, Aničko," zašeptal a položil jí ruku na rameno kabátku z modrého hedvábí. Pak za nimi zavřel dveře do ložnice. Smaragdový kříž se zhoupl na kutně, zablýskl se v záři z krbu a ona jej z náhlého popudu políbila.

Rasputin vydechl: „Ach, Bůh k tobě promlouvá, že ano, maličká?"

Ana neuměla odpovědět, stejně jako nevěděla, proč právě učinila to, co učinila.

Ale otec Grigorij se usmál rozbitými zuby, jako by to věděl úplně přesně.

KAPITOLA 7

Přestože doktorka Levinsonová mluvila v mírné nadsázce, Slater brzy zjistil, že trvá na tom, co řekla. Dostal pokyn, aby navrhl plán, posoudil rizika, připravil předběžný rozpočet (ačkoli doktorka Levinsonová mu před odchodem řekla, že s výší nákladů si hlavu lámat nemusí) a dle vlastního uvážení sestavil tým expertů, a to vše má do tří dnů ležet na jejím stole. Za běžných okolností by si taková věc vyžádala týdny, možná měsíce – nejen na to, aby ji dal dohromady, ale aby byla schválena dlouhou řadou velitelů. Doktorka Levinsonová ale dala opět najevo, že projektu bude při autorizaci přisouzena nejvyšší priorita jak od VPÚ, tak od armády, letectva i Pobřežní stráže, jejichž spolupráce bude dříve nebo později nezbytná. Z ústředí Center pro kontrolu nemocí v Atlantě jí také nabídli spolupráci a plnou podporu. „Nepřála jsem si však, aby se do toho pletli," řekla Levinsonová. „Trvá jim měsíc uvařit hrnek kávy."

Doktor Slater se vrátil do své pracovny, vyhrnul si rukávy a pustil se do přípravy ideálního seznamu spolupracovníků. Potřeboval tým lidí, kteří by byli stejně tak oddaní jako i zdatní a stejně schopní jako i odvážní. Měli provést extrémně choulostivou a nebezpečnou misi, a to zcela určitě za velmi složitých a nepříznivých podmínek. Jedna věc byla provádět pitvu v laboratoři s nejmodernějším vybavením. Něco jiného bylo odebírat vzorky orgánů uprostřed hřbitova, na mrazivém ostrově, kde se pod vámi každou chvíli může propadnout země. Musel své lidi vybrat velice pečlivě.

Klíčová bude zaprvé logistika. Na ostrov bude třeba dopravit tuny – a to doslova – různého vybavení. Od dekontaminačních stanů po sbíječky, generátory a ledničky (vskutku i na Aljašku). Tak velký a složitý úkol mohl svěřit jen jedinému muži – seržantu Jeromu Grovesovi, který měl být na konci týdne převelen do nějaké

výbušné zóny na Středním východě. Když se to tak vezme, mohl být za nabídku rád.

Slater napsal jeho jméno na začátek seznamu.

Dále potřeboval geologa, o kterém přemýšlel už dříve. Ještě než Slater se svým týmem zaboří lopatu do země, budou muset použít georadar k prozkoumání toho, co leží pod půdou, a aby se ujistili – než se dopustí nevratných škod – že se rakve a těla v průběhu minulého století neposunuly nebo od sebe neoddělily. Jednou když v Chorvatsku vypukl tyfus, spolupracoval s Rusem, který četl v tabulkách podzemních vod, jako by to bylo obědové menu. Tehdy byl pracovníkem Sjednoceného ústavu geologie, geofyziky a mineralogie Andreje Alexejeviče Trofimuka, který byl sibiřskou odnoží Ruské akademie věd, Slater ale neměl ponětí, co dělá dnes. Profesor Vasilij Kozak byl nicméně muž, kterého chtěl, takže jeho jméno přidal na seznam.

Virologickou práci a pitvy mohl zastat z velké části sám. Přesto ale potřeboval ještě jeden pár rukou a jeden pár očí, aby mu pomáhaly na hřbitově a při řízení laboratoře. Za pouhých pár vteřin připadl na jméno doktorky Evy Lantosové, viroložky s doktorátem z MIT a s bystrým úsudkem. Když s ní naposledy mluvil, bydlela v Bostonu se svou novou přítelkyní a pracovala na genomu rypoše, ale jestli někdo toužil po dobrodružství, pak to byla Eva.

Slater vytočil několik čísel, zanechal pár vzkazů, které byly vzhledem k nejvyššímu utajení mise mnohem zašifrovanější, než by si přál, a pak se začal probírat doprovodnou administrativou, již pro něj shromáždil VPÚ. Když se podíval z okna, zjistil, že než sepsal předběžný seznam požadavků a odeslal zprávu doktorce Levinsonové, venku se úplně setmělo. Zapomněl na oběd a nějak se prokousal dnem jen o černé kávě a balíčku oříšků, který našel v šuplíku. Jako lékař – a zvláště jako lékař s vracejícími se záchvaty malárie – věděl, že by měl jíst vyváženou stravu a vyhýbat se jakýmkoli stresujícím situacím. To bylo ale samozřejmě směšné. Jen tak tak unikl pěti letům vězení, jen aby ho hned poslali na polární ostrov v rámci mise třetího stupně. Vylovil z kapsy krabičku s léky a spolykal několik tablet chlorochinu, zhasl stolní lampu a šel si dát dolů něco k jídlu.

Díky nevyzpytatelnému časovému rozvrhu vědců a výzkumníků byla jídelna otevřená dvacet čtyři hodin denně, takže popadl malý sendvič a jeden ledový čaj. Pár lidí ho pozdravilo a řeklo „Nebyl jsi někde v cizině?“, a on si s úlevou uvědomil, že se ta zpráva o jeho napadení velícího důstojníka a následném vojenském soudu moc nerozebírala. Civilní kolegové neměli ponětí o závažnosti jeho činu – vše, co věděli o vojenské disciplíně, znali ze seriálu *JAG* – a členové armádního personálu byli tak zabráni do vlastních projektů, že se o ostatní nestarali.

Povečeřel sám, a když zahodil obal od sendviče a prázdnou láhev do koše, pomyslel na cestu domů. Pak ho ale napadlo – domů za čím? Za prázdným bytem? Vždy mohl jít posilovat do tělocvičny, ale v noci bylo na tělocvičně něco příliš bezútěšného. Zářivky, štiplavý zápach, který se tu celý den hromadil, unavený vrátný vytírající podlahu v šatně. Nemluvě o ostatních chlápcích, kteří, stejně jako on, neměli kam jinam jít.

A přestože mu tělo ochabovalo, mysl stále běžela bez zadrhnutí. Byl to jeho dar i prokletí. Vždycky byly. Pokud byl jeho mozek vybavený vypínačem, pak ho musel teprve objevit. Nejhorší byly noci. Myšlenky ho zanášely na všechna možná místa; bylo to jako divoká jízda v lunaparku, která nemá konce. A právě v tuto chvíli svištěl po horské dráze do jedné konkrétní destinace – do Depozitáře tkání VPÚ, umístěného ve vedlejší budově, v archivu Vojenského muzea lékařství. Založil ho, s prozíravostí a moudrostí sobě vlastními, sám Abraham Lincoln a od té doby se v něm mnoho nezměnilo.

Depozitář byl nejobsáhlejší sbírkou vzorků tkáně na světě a obsahoval tři miliony preparátů. Mezi nimi i kousky plicní tkáně vojína z Camp Jacksonu v Jižní Karolíně, prvního amerického vojáka, který v roce 1918 podlehl chřipce. Doktor Slater se chtěl podívat, ještě než se vydá do aljašské divočiny, na sklíčka se vzorky svého staletého nepřítele, s nímž se měl utkat.

Když ale vyzkoušel svoji kartu v hlavním vestibulu vedoucím do muzea, zjistil, že nemá přístupová práva – zajisté přehmat, ke kterému došlo v důsledku jeho propuštění z armády. A ačkoli věděl, že to druhý den může spravit, dneska mu to nebylo k ničemu. Podržel

laminovanou kartu, kterou měl pověšenou na řetízku na krku, ještě jednou pod scannerem, jen tak pro štěstí, a pozoroval stále stejně červené světlo. Třetí pokus by nejspíš rozezněl v budově alarm. Chvilku tedy čekal na chodbě, jestli nepřijde někdo, za kým by se mohl procpat turniketem. V tuhle noční dobu však byly kanceláře většinou pusté a nikde nikdo, tím spíš na chodbě vedoucí do ponurých zákoutí starého muzea.

Byla tu však ještě jedna cesta, která sice vedla pěknou oklikou, ale mohl se tu vyhnout té části bezpečnostního systému, která ho nechtěla vpustit. Vrátil se kus směrem ke své kanceláři, pak zabočil prudce doprava do environmentálního a toxikologického křídla, sestoupil po schodech na úroveň garáží a svižně přeběhl studené a téměř prázdné parkoviště. Ale ne dost svižně, pomyslel si, když ucítil náhlý záchvěv zimy. Zvýšil tempo, seběhl jedno patro polorozpadlých schodů ústících do suterénní chodby, která, schovaná před zraky zvědavců, sloužila původně k vykládání mrtvol, přivážených koňskými povozy po skončení občanské války.

Chodby měly stěny z červených, stářím vybledlých cihel a světla na stropě, každé zasazené do malého hnízda z drátů, tvořily do běla rozžhavené, ale nevýkonné žárovky. Na matných sklech dveří, které míjel, stály v psacím písmu zlaté nápisy jako *Histologie*, *Registr válečných zranění* nebo *Oddělení paleopatologie*. Stěží se dalo uvěřit, že tyto nory stále ještě někdo obývá, ale Slater věděl, že celý komplex Vojenské nemocnice Waltera Reeda dávno přerostl svůj areál a žádný kout ani škvíra nesměly nadlouho ležet ladem.

Když zabočil za roh k Depozitáři tkání, procházel kolem starých výkladních skříní, které byly dřív používány při výstavách pro veřejnost. Přestože už nebyly součástí veřejných prohlídek, stála na zaprášených poličkách za tlustým sklem sbírka sklenic s formaldehydem. Některé pocházely z poloviny devatenáctého století a obsahovaly ukázky hrubých fyzických anomálií – dvojčata spojená trupem nebo zárodky se srostlýma nohama a chodidly v důsledku *sirenomelie*. Kvůli nohám připomínajícím rybí ocas a žabím očím byly oběti pojmenovány podle mytických sirén či mořských panen a zřídka žily déle než jeden den. Nyní, o mnoho desetiletí později,

stále ještě tiše plavaly, nedotčené a nezměněné, v zapomnění zaprášených sklenic.

Hned za dveřmi do depozitáře seděl nahrbený noční hlídač v perfektně nažehlené uniformě, v uších sluchátka, a něco soustředěně psal na klávesnici. S překvapením vzhlédl, když Slater vstoupil. Rychle si vytrhl sluchátka z uší, narovnal se na židli a šoupl mu přes stůl podložku s formulářem k podpisu.

„Budu potřebovat i vaši kartu," řekl. Slater mu nastavil svoji visačku, zatímco úředník poznamenal její číslo a pak je v elektronické databázi porovnal se jménem ve formuláři. Slater se modlil, aby se opět nenaskytl problém, ale úředník pokývl a řekl: „Co pro vás mohu udělat, pane?"

Slater vysvětlil, kvůli čemu přišel, ale když se úředník začal zvedat ze židle, řekl: „Můžete zůstat sedět. Vyznám se tu a můžu si pro to dojít sám."

„Jste si jistý?" odpověděl úředník tónem, který naznačoval, že by se hrozně rád vrátil ke své činnosti. Slater zahlédl na obrazovce válečnou počítačovou hru.

„Ano. Nebude mi to dlouho trvat."

Pak úředník, z jakéhosi důvodu, vyndal z balíčku kapesníček a podal ho Slaterovi.

„K čemu to je?"

„Promiňte, pane, ale potíte se." Ukázal na jeho čelo, a když si Slater přiložil na kůži kapesník, sundal ho vskutku vlhký.

„Dík," řekl Slater, „asi jsem sem moc pospíchal."

Úředník pokrčil rameny, rozhlédl se po strašidelném sklepení a řekl: „To by byl precedens."

Depozitář byl obrovský, tvořilo ho několik propojených místností pod cihlovými oblouky, všechny dodatečně vybavené silnými bodovými světly nad pracovními místy s mikroskopy. Dlouhé uličky lemovaly nekonečné řady kovových skříní rozdělených na kazety, sotva hlubší než na balíček karet, ve kterých byly uložené vzorky tkáně a kostí. Vzorky byly sebrány a poslány do archivu z kasáren a bitevních polí z celého světa. Byly zařazeny nejprve vzhledem k patologii, poté podle organického či anatomického původu a pak

podle období, přičemž ty nejstarší byly v každé sekci uložené ve spodních kazetách, pokud tomu jejich rozměry nebránily. Slaterovi, který byl v tomto archivu naposledy před několika lety, trvalo půl hodiny, než našel správný kout správné místnosti. Byla to poslední z řady místností a, stejně jako ve všech ostatních, kterými prošel, v ní nikdo nebyl.

Dřepl si, vytáhl jednu kazetu, prohlédl vzorky, zasunul ji a vytáhl jinou. V ní našel to, co hledal. Poslední pozůstatky vojína Roscoea Vaughana, který byl v roce 1918 cvičencem dělostřelectva v Camp Jacksonu v Jižní Karolíně... a také první známou vojenskou obětí toho, co se, jakkoli nepřesně, začalo nazývat španělská chřipka. Do hrobu ho následovalo třiačtyřicet tisíc dalších. I když to nebylo příliš známo, víc vojáků zemřelo na lůžku než v bitvě.

Vše, co nyní z vojína zůstalo, byla kostka parafínu, veliká jako kruton do polévky, do kterého armádní chirurg, kapitán K. P. Hedgeforth zapustil plátky plicní tkáně, které mrtvému vojákovi odebral. Kostka byla naložena do formaldehydu a odeslána do Washingtonu, kde v hnědé krabičce na polici téměř osmdesát let uchovávala svá smrtelná tajemství, než je vědci VPÚ prozkoumali.

Slater vyndal kostku, nyní zabalenou v obálce z pauzovacího papíru, a několik sklíček, která byla připravena v Camp Jacksonu, a odnesl je ke stolu s mikroskopem na opačném konci místnosti. Veškerý tento materiál byl prohlášen za neaktivní a sloužil výhradně pro účely výuky a historického výzkumu. Přesto poskytly vzorky, které z něj byly odebrány v roce 1996 a u nichž byla vyvolána řetězová polymerizace, dostatek informací, aby mohli pracovníci patologického ústavu zrekonstruovat celou genetickou strukturu viru. Na rozdíl od mrtvého zdrojového materiálu byly nyní výsledky molekulárních testů uschovány, za přísných bezpečnostních opatření, v malých ampulích v mrazáku na tajném místě, které bylo téměř nedostupné, obzvlášť pro někoho s poškozenou pověstí, jako byl doktor Slater. Pro něj byl zatuchlý archivní materiál nejdostupnějším seznámením s počátky nemoci, jejímž obětem se chystal zneuctít hroby.

Něco mu ale říkalo, že ho potřebuje. Jakkoli byla epidemiologie často považována za chladnokrevný obor, v němž vědci prokazují

tváří v tvář děsivým skutečnostem věcnost a nezaujatý úsudek, Slater tak ke své práci nikdy nepřistupoval. Byl bojovník, a aby se mohl do boje plně ponořit, potřeboval fyzický vjem svého nepřítele.

I když se elektrikáři snažili, jak mohli, osvětlení místa bylo pofiderní; cihlový strop byl zakřivený jako sud a osvětlení z lamp nad hlavou bylo místy příliš ostré a místy příliš slabé. Slater zjistil, že musí stoličku posouvat sem a tam, aby mu na pracovní plochu nedopadaly stíny. Za zdmi slyšel tlumený kovový zvuk starých trubek.

Vojín Vaughan byl podle jedné ze zpráv, které odpoledne přečetl, „dobře živený" mladý muž, podle jiné byl „baculatý". Měřil asi metr osmdesát a toužil, jako většina ostatních pěšáků, dostat se do Francie dřív, než skončí boje. Na zarostlých dunách v okolí tábora se cvičil, jak udržovat a rozmístit děla. Ráno 19. září 1918 však, místo aby se připojil ke své četě, se přihlásil na ošetřovně se stížnostmi na horečku a zimnici. Trpěl suchým kašlem, tupou bolestí hlavy a v obličeji byl rudý. Přestože měl pravidelný tep, měl ucpaný krk a říkal, že se mu těžko dýchá. Lékař, který se již s chřipkou dříve setkal, ho umístil na lůžko.

Takovou chřipku však svět ještě neviděl.

Vojínovi Vaughanovi se během pár dní postupně přitížilo. Zvýšila se mu teplota, takže většinu času blouznil a třásl se pod hromadou dek, která rostla a rostla. Jeho tvář získala červenavý nádech a chodidla mu zčernala. Spustila se sekundární infekce, pneumonie, a plíce mu začal ucpávat hlen. Když se pokoušel mluvit, na rtech mu praskaly krvavé bublinky, a zatímco doktor se sestrami s hrůzou přihlíželi, vojín Vaughan se pomalu utopil ve vlastních tělesných tekutinách. V 6.30 ráno 26. září byl prohlášen za mrtvého.

Byl to příslovečný kanár v uhelném dole.

Španělská chřipka, která své jméno získala proto, že na cestě do Nového světa se o ní psalo nejdříve ve Španělsku, vzala život celkem 675 000 amerických civilistů. Součty mrtvých v dalších zemích byly mnohem vyšší. A než jí došel dech, drasticky změnila osudy národů – i celé planety. Španělská chřipka vyvedla z omylu všechny ty, kteří byli pevně přesvědčení, že masakr první světové války byl nejhorší pohromou, jakou může lidstvo snést.

Slater se podíval na malou kostku parafínu prokládaného tkání – kdysi to byl odřezek ze svíčky – a žasl nad tím, jakou pustošivou sílu představovala. Zapnul mikroskop a vsunul pod čočku jedno ze starých sklíček, připravených doktorem Hedgeforthem. Sklo bylo o tolik tlustší než dnešní sklíčka, že musel zasunout čočku a trochu si s ním pohrát, než se poddalo.

Sklonil hlavu, upravil zvětšení a pozoroval bledě žluté pozadí – tlustý plátek parafínu – a v jeho středu tmavou šmouhu, jako drobek spáleného toastu na hrudce másla.

Šmouha byl malinký kousíček vojínovy levé plíce, která byla tak nasáklá a nacucaná krví, že doktor Hedgeforth prohlásil, že vypadala jako játra.

I po tolika letech přenesl Slatera závan formaldehydu, šířící se ze sklíček a vosku, zpátky do piteven a k nočním směnám na medicíně. Jak zkoumal sklíčka a upravoval zvětšení, podařilo se mu z jednoho z posledních získat zřetelnější obraz nejen světlounce fialových beztvarých buněk, navždy zmrzlých na svých místech, nýbrž i kousíčků smrtícího viru, připomínajících úlomky ostnatého drátu. Bylo to, pomyslel si, jako pohled na bývalé bitevní pole – místo smrti a ničení. Byl to pohled na něco, co skončilo už dávno, ale co zanechalo až dodnes svůj otisk. Poselství ze světa, který již neexistoval... poselství, které v tomto případě doručil mladý voják, jehož duch se vrátil ke hvězdám.

Slater neměl ponětí, jak dlouho nad tím seděl. Ztratil se ve zkoumání a v myšlenkách, uprostřed ticha, přerušovaného jen vzdáleným zvoněním trubek topení ve starých cihlových zdech. Svým způsobem se chystal na bitvu. Protivník ležel přímo před ním, přemožený a bezpečně uchovaný za sklíčkem, byl to však stejný nepřítel, s jakým se brzy utká na severu... to ovšem bude jiná hra.

Myšlenky se mu zastřely – a možná si na chvíli i zdřímnul – když si všiml, že v chodbě za ním někdo stojí. Pomalu otočil hlavu. Jedno z bodových světel ho udeřilo přímo do očí a musel si před ně dát ruku, aby se ochránil před prudkou září.

Na vteřinu mu přišlo, jako by se díval na mrtvého vojáka, jehož tkáně studoval... pak ale mladý muž v uniformě promluvil.

„Zavíráme, pane," řekl noční hlídač. „Archiv otevírá znova v osm ráno."

Slater kývnul, pak vyndal zpod mikroskopu poslední sklíčko, vrátil parafínovou kostku do papírové obálky a slezl ze stoličky. Trochu zavrávoral, ale přisoudil to dlouhému sezení v jedné, náročné poloze. Potřeboval jen vrátit sklíčka do kazety, jít domů a dobře se vyspat.

Dokonce i prázdný byt teď působil lákavě.

Jak procházel chodbou, ucítil v zádech nečekaný průvan. Musel se ovládnout, aby se nezachvěl, když míjel úředníka, který stál u dveří a v ruce se mu kýval svazek klíčů. Teprve když zabočil za roh a bezpečně zmizel z hlídačova dohledu, odvážil se vyndat z kapsy krabičku s léky, opřel se o cihlovou stěnu chodby a rychle nasucho spolkl několik tablet antimalarika.

Lékaři, pomyslel si se zavřenýma očima, v závrati, *uzdrav se sám*.

Když pak znovu otevřel oči, mlčky na něj civěly oči dětské sirény, navždy uvězněné ve sklenici formaldehydu. Napadlo ho, jestli budou i mrtvoly Rusů tak dobře a bezpečně uchované.

KAPITOLA 8

Harley Vane už svůj příběh omílal tisíckrát, a tak rychle ubývalo posluchačů, kteří ho ještě neznali. Všichni už si vyslechli, jak byl zrovna na palubě a dohlížel na vytahování staré rakve, když studentík Lucas Muller změnil kurz lodi a zajel příliš blízko ke skaliskům u Ostrova svatého Petra.

„Vůbec jsem ho neměl nechávat samotného u kormidla," dumal Harley nahlas před novinářem *Barrow Gazette*, „ale vždycky jsem byl pro, dát mladýmu klukovi šanci."

Líčil také, jak po nárazu lodi do skály vlastnoručně dopravil strojníka Richtera ven z nádrže – „stařík se topil v moři krabů" – a snažil se ho dostat do záchranného člunu, ale zjistil, že posádka už člun spustila na moře. Zavrtěl hlavou a sdělil místnímu novináři: „Kdyby jen počkali, mohl jsem je z toho všechny dostat živý."

Teprve když se ujistil, že nikdo nezůstal na palubě a *Neptun II* je ztracen, neochotně se ponořil do rozvířeného moře a vydal se na zázračnou pouť ke břehu na vyřezávaném víku rakve. „Občas si přeju, aby mě to stáhlo spolu s lodí a mou posádkou," přemítal, když fotograf *Barrow Gazette* udělal jeho snímek, jak s oduševnělým výrazem hledí na moře.

Ne že by tomu tedy mnoho místních věřilo. Port Orlov byl pěkná díra a Vaneovi kluci tam bydleli celý život. Jejich matka se vypařila, když ještě byli malí – jak říkal otec, „očarovaná místním šamanem" – a hoši zvlčili a v dospělosti byli vysloveně nebezpeční. Začal s tím starší bratr Charlie, který vykrádal cizí sruby, když byli majitelé na lovu, poléval naftou platýse v jiných bárkách, aby zvýšil hodnotu vlastního úlovku, a nakonec ztroskotal s prvním *Neptunem*, když opilý a sjetý usnul v kormidelní kabině. Lodi došlo palivo, uvízla v ledových krách a zmačkala se jako plechovka. Potom už se s Charliem Vanem u kormidla nikdo plavit nechtěl. Teď když

už byl i *Neptun II* na dně oceánu, vypadalo to, že nikdo se k posádce nepřidá, ani když bude velet Harley.

„Ať žije hrdina dobyvatel," utrousil Charlie, když se Harley objevil na prahu jejich rodinného statku. Byla to nesourodá stará budova, se světelným křížem přimontovaným na střeše jako anténa. Celý dům byl položený na betonových pylonech a tak špatně navržený i postavený, že každý pokoj působil jako přístavba. Podlahy se svažovaly, stropy byly buď příliš vysoké, nebo příliš nízké a všude, kam by se Charlie na vozíku nedostal, byly rozmístěné rampy. Když Charlie potopil loď, pokusil se provozovat obchod s námořnickými potřebami, ale po pár měsících skončil ochrnutý, když se pokoušel přejet peřeje v soutěsce Volavčí řeky za jarního tání a kánoe se rozlámala o balvany. Ve městě bezprostředně po nehodě strmě klesl počet vloupání. „Pojď do společenské místnosti," řekl a sjel vozíkem po dřevěné rampě.

To, co Charlie nazýval společenskou místností, byl veliký strohý prostor s trámovým stropem a hromadou starých koberců, které chránily místnost před chladem. O jednu zeď byla opřená sada skládacích židlí, pro případ, že by na jeho nedělní modlitební setkání přišlo víc než jen pár lidí. Charlie tvrdil, že za ty dva roky, které uplynuly od nehody, našel Boha. A aby se zpráva rozšířila, založil pastorační webovou stránku, kterou nazval Vaneovo Písmo svaté a která byla podivnou směsicí hlásání evangelia, protivládních výlevů a konspiračních teorií. Harley, který stránku párkrát navštívil, a dokonce se zúčastnil několika modlitebních setkání, si nebyl nikdy úplně jistý, zda jeho bratr doopravdy věří těm ujetým hovadinám, které tvrdil, nebo jestli to je jen další z jeho fint. Jednou se dokonce přímo zeptal, jestli to myslí vážně, a Charlie ho dotčeně vykázal z domu.

Ale i to mohlo patřit k jeho fintě.

„Chceš čaj?" zeptal se a Harley, zmrzlý na kost z dlouhé cesty k domu, přitakal, přestože se čaj u Charlieho doma vůbec nedal pít.

„Čaj!" křikl Charlie a poháněl vozík přes nerovné místo, kde se překrývaly koberce. Na desce, položené přes dvě kozy, kterou používal jako stůl, stály dva počítače. Jeden byl na to, čemu říkal výzkum, na druhém byla stále zobrazena jeho webová stránka a logo: vlk s vyceněnými tesáky, bránící dřevěný kříž.

Harley sebou žuchnul do rozpadajícího se křesla, které zapáchalo jako zmoklý pes.

„Tak," řekl Charlie a rukou si drbal zarostlou bradu, „Četl jsem o tvých dobrodružstvích. Jsi hrdina. Jaký je to pocit?"

„Je to v pohodě," řekl Harley.

„Jenom v pohodě?" ušklíbl se Charlie. „Čekal bych, že ti bude svět ležet u nohou, nebo aspoň nahá Angie Dobbsová."

Přesně takové poznámky Harleyho mátly. Na jedné straně jeho bratr chodil a vykládal, že se oddal Bohu, že je čistý a tak, a na druhou stranu to byl pořád ten stejný idiotský posměváček jako vždycky – aspoň když nikdo jiný nebyl poblíž.

„Už jsi na tom něco vydělal?" zeptal se Charlie. „Viděl jsem článek v *Barrow Gazette* a vsadím se, že sis za ten rozhovor nenechal zaplatit. Že mám pravdu?"

„Noviny ti *neplatí* za to, že o tobě píšou."

„To ti řekli oni, ale myslíš, že filmovým hvězdám a zpěvákům a hráčům baseballu neplatí pokaždé, když otevřou pusu?"

„Já nejsem filmová hvězda."

„Ne," řekl Charlie, „to teda fakt nejsi."

Vstoupila Rebeka, Charlieho žena, s podnosem s čajem a muffiny, které musely chutnat stejně hrozně jako čaj. Harley nikdy nedostal pozvání na svatbu a pochyboval, že k nějaké vůbec došlo, ale jeho bratr přece nejspíš tvrdil, že se sám napojil přímo na Ducha svatého. Rebeka byla šlachovitá žena, kterou bratr našel na internetu, když odpověděla na jeho online inzerát na „pomoc jemu rovnou". Přivedla s sebou i svoji sestru Batšebu. Rozlila do hrnků čaj ze stromové kůry či něčeho jiného, co neobsahuje kofein – všechny stimulanty nyní odporovaly bratrovu přesvědčení – a naservírovala muffiny, ve kterých určitě nebyl žádný cukr ani koření. Harley si domyslel, že je upekla z pilin, které ležely za barákem pod drtičkou na dřevo.

Harley pozdravil, ale Rebeka v typických dlouhých šatech, zapnutých ke krku, jen kývla. Když odcházela, řekla Charliemu: „Dochází nám topný olej." Měla silný přízvuk z Nové Anglie – pocházela z nějakého zapadákova, ne o moc většího než Port Orlov – kde žila v sa-